

Glasnik MIRA

Godište I. • Broj 4 • Međugorje • Travanj 2006.

Cijena 2,5 KM / 10 Kn

25

Međugorje
1981. - 2006.

AKO STE USKRSLI S KRISTOM,
TRAŽITE ŠTO JE GORE, U VISINAMA...

Hrabro, dječice! Odlučila sam vas voditi putem svetosti. Odrecite se grijeha i podđite putem spasenja, putem koji je izabrao moj Sin. Preko svake vaše muke i trpljenja Bog će za vas naći put radosti. Zato vi, dječice, molite. Mi smo vam blizu svojom ljubavlju. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

(25. ožujka 2006.)

GLASNIK MIRA**Utemeljitelj i nakladnik:**

Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego**Lektor i korektor:** Dragan Naletilić**Adresa:**

Glasnik mira, Gospin trg 1
 88266 Međugorje, BiH
 Tel.: 00 387 36 650 200
 Faks: 00 387 36 651 300
 E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr ili
 medjugorjemir@medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tiskat: Fram-Ziral, Mostar**Uplate:**

Za Bosnu i Hercegovinu:
 Poštanskom uplatnicom ili na žiro-račun:
 3381202201145352
 UniCredit Zagrebačka banka BH

Devizne uplate:

Unicredit Zagrebačka banka BH
 S.W.I.F.T. ZABA BA 22
 Konto: 48-06-02810-2

Uplate iz Republike Hrvatske:

HVB Splitska banka d.d.
 Br. računa: 30000519000
 S.W.I.F.T: BACXHR22
 IBAN: HR17 2330 0035 1002 0168 2
 Prilikom uplate popuniti **Nalog 14**

Cijena pojedinog primjeraka:

2,5 KM/10KN

Godišnja pretplata (12 brojeva)
 BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 KN;
 Zemlje EU: 30 Eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 40 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete,
 znanosti, kulture i športa Hercegovačko-
 neretvanske županije pod brojem
 R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret Pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudes, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

USKRSNUO JE, NIJE MEĐU MRTVIMA

Veli se da smrt ima mnoštvo lica. Svatko umire svojom smrću i u smrti se sve čovječko sabire kao u žarištu. Platon je vjerovao u besmrtnost duše, ali ne i u uskrsnuće tijela. Prema njemu umijeće življjenja jest uvježbavanje u umiranju. Vidi on to ozbiljeno u Sokratovoj smrti koji mirno ispija otrov te se raspituje o učincima smrtonosne tekućine. Svoje učenike i prijatelje poziva da ne tuguju. Umirući Buda, naslonjene glave na ruku, blago se smješkajući umire posve opušteno. Oprašta se od svojih poučavajući ih. Dojmljive slike umiranja, dostojanstvena, gotovo idilična.

Isusova je patnja posve druge naravi. Isus u Getsemaniji, već onđe u smrtnoj borbi, a ono što je uslijedilo, ne može nikakva kamera predočiti. Bori se sa sobom, s ljudima, sa Zlim, a u konačnici i sa svojim Bogom. I umire sramotno na križu, raščovječen, obeščaćen u svome dostojarstvu, svega ljudskoga lišen. I to umiranje te križ postadoše znamenom naše vjere.

Isus nije junak koga nose na štitu, nije ovjenčan lовором, nego Raspeti, Božji Sin. I da to bude nada? Da, upravo to. Ta smrt na križu nije bila zadnje u njegovu životu, Raspeti se ukazao. Pavao će govoriti o više od petsto njih koji su ga vidjeli nakon smaknuća. Jesu li se svi oni mogli prevariti? Ne. Uskrsnućem je konačno došla istinska nada u ovaj svijet. Nada u bolji preobraženi svijet.

Marksistički mislioci - napose E. Bloch - govorili su i pisali o nadi. Sjećam se posljednjega razgovora što ga je dao Bloch, oronuli starac izbradzana lica sasvim blizu smrti. Govorio je

o nadi nekih budućih, oslobođenih društava. Govorio je kako je i pisao, utopijski. Zemlja i vrijeme pustih snova i nedohodâ. Ako ta nada zaobilazi i ne zahvaća mene, ovakva kakav jesam, u mome fizičkom biću, onda to više nije nuda. Beskorisno je govoriti o svemu, ako nam život svršava fizičkim utrućem.

Poruka je uskrsnuća u uskrsnuću tijela i cijela čovjeka. Uskrsli se pojavljuje u tijelu i svojim uskrsnućem preuzima gospodstvo nad postojećim. Za svoga je života liječio upravo čovjekovo tijelo, ranjeno grijesima, smrtnošću, bolestima. U svome uskrsnuću dao nam je nadu da se sva patnja slijeva u nešto veličanstveno, u veće, u samoga Boga. U njemu je Bog patio, Bog s čovjekom supati. I kroz sve svoje zemaljske čine i pokrete htio je da se svatko od nas bez zadrške izruči u posvemašnjem povjerenju Nebeskom Ocu.

Uskrsnuće nije samo ona hipoteza koja bi popunila crnu rupu smrti. Ne, ono se događa već ovdje i danas, u životu svakoga od nas tko prihvati Isusa Krista cijelim svojim bićem. Već onoga zemaljskoga koji je svime svjedočio uskrsnuće i vječni život. Tek Isusova smrt, križ i uskrsnuće stavljuje sve na svoje pravo mjesto u našem životu i svijetu. To je ono što prožimaše naše prede koji su umirali s križem u rukama i na usnama. O tome su govorili i svjedočili toliki mučenici i svjedoci suočeni sa smrću. Smrt nije kraj, nego početak života. Tomu je jamac sam Isus Krist, poraženi pobjednik. A on se dokazao i svakodnevno dokazuje vjerodostojnim. Svijet ni povijest ne će niti mogu iznjedriti nešto veće, bolje, ljepše, uvjerljivije od samoga Isusa.

Uredništvo

Na naslovni: RASPETI I USKRSLI KRIST**USKRS -
PREOBRAZBA
SVIJETA I ŽIVOTA**

dr. fra Tomislav Pervan

**SVJETLO
KRISTOVО**

dr. fra Ivan Ivanda

**VODIM VAS
PUTEM
SVETOSTI**

fra Ljubo Kurtović

**MEĐUGORJE -
NAJJUSTRAJNJI
PROROČKI
IZAZOV ...**

fra Slavko Barbarić

**SAKRAMENT
ISPOVIJEDI**

dr. fra Ivan Sesar

**MARIJA,
ISUSOVA MAJKA,
U NOVOM
ZAVJETU**

dr. fra Ivan Dugandžić

USKRS - PREOBRAZBA SVIJETA I ŽIVOTA

dr. fra Tomislav Pervan

Svi svjedoci uskrsnuća govore o nečemu što je bilo jednostavno neočekivano, iznenadno,

revolucionarno s čime su se objektivno suočili. Tome se nisu ni u snu nadali!

To ih je jednostavno zateklo.

Na početku svjesne povijesti čovjeka s Bogom - onoga što je zabilježeno u svetim spisima Staroga i Novoga zavjeta - imamo uvijek povijest iskustva i osobnog susreta pojedinca s Onostranim, s višom stvarnošću, s nečim ili nekim tko je snažno zahvatio u životne tijekove pojedinaca, naroda i svijeta. Uvijek na početku imamo događaj, povijest i iskustvo susreta. Bili to Abraham ili Jakov, Mojsije ili Samuel, Jeremija ili Ivan Krstitelj, uvijek imamo pred sobom osobe u čiji je život zahvatila viša sila i nije ih više puštala iz svoga dosegta. Oni su bili sudbinski obilježeni tim iskustvom i nisu se mogli oteti zagrljaju Neba.

Iste procese bilježimo i u Novom zavjetu, kod Isusovih učenika. Da, bili su oni tri godine njegovi najbliži suradnici, pratitelji, bili su u njegovoj školi, oni su njegova duhovna djeca jer su iz susreta s njime izlazili novi i preobraženi (prisjetimo se prvoga susreta s Isusom Andrije i Ivana prema Ivanovu Evanđelju, koji i sami smjesta postaju misionari, dovode braću Isusu!), susreti su se jednostavno s Tajnom, ali ih je drama Velikoga petka pretvorila u kukavelje, bjegunce. Svi su njihovi snovi pali u vodu, raspršili se kao mjeđurići sapunice, sve se svodi na tužni zaključak: *A mi se nadasmo!* Nade su im na Golgoti zauvijek pokopane.

Susret s novom zbiljnošću

Međutim, uskrsno jutro donosi posvemašni zaokret. Najednom se susreću s Isusom živim, proslavljenim, preobraženim. Nosi on bilježe svoje muke, ali je susret s novom zbiljnošću posve preokrenuo njihov život. Namjesto straha - odvažnost, namjesto strogog zanimanja na djelu su slanje i misije, namjesto kukavelja i strašljivaca imamo na Duhove odvažne svjedočke koji ne mogu ne govoriti o onome što su čuli, vidjeli, doživjeli, što je snažno unišlo u njihov život, postalo njihovo novo *ja*. Oni su spremni na

tamnicu i smrt. Sjetimo se Stjepana! Nisu su to više stari, nego novi ljudi. I do kraja svoga života ostaju vjerni, svi su zaredom položili svoje živote za Učitelja.

Dakle, u rasponu onoga tragičnoga podneva na Veliki petak i uskrsnoga jutra imamo beznađe, strah, prazninu. Međutim, u takvu prazninu stupa nešto neočekivano, nešto što bi se moglo obilježiti kao *inicijalno paljenje kršćanstva u povijesti*. Kako to protumačiti? Što će na to reći *objektivni* povjesničari? Kako protumačiti novi početak? Jedni će reći kako to bijahu čisto subjektivni doživljaji, drugi će reći da to bijaše masovna

halucinacija, plod neispunjene očekivanja. I u prošlosti, ali i sadašnjosti imamo razne teorije i pokušaje tumačenja, međutim, svako od njih pada u vodu pred jednostavnom činjenicom: Svi svjedoci govore o nečemu što je bilo jednostavno neočekivano, iznenadno, revolucionarno, s čime su se objektivno suočili. Tome se nisu ni u snu nadali! To ih je jednostavno zateklo.

Susrest ćemo se s time kod Pavla, čiji spisi spadaju među najstarije u Novom zavjetu. On sam govorio o svome iskustvu Uskrsloga - u Djelima ćemo se susresti čak s tri izvještaja, u kojima on osobno izvaput javno, kao

izvan sebe, iznosi svoje iskustvo pred Damaskom. Rabi on izričaje u aktivu i pasivu. Reći će, *nisam li i ja vidio Gospodina*, ali također će reći kako *mu se ukazao*, ili pak kako mu je Otac nebeski *otkrio* (u izvorniku govori do-slovce o *apokalipsi-otkrivenju*), Isus se njemu *dao vidjeti*. Tako je i s izyješćima u evanđeljima. Svaki put imamo inicijativu kod Boga, kod Uskrsloga. Uskrsli se ukazuje, učenici - svjedoci bivaju uključeni u proces dubljega spoznavanja i onda odašiljanja, svjedočenja pred cijelim svijetom. Uvijek je govor isku-stveni, unose se ljudska osjetila, oči, uši, srce, jezik, čovjekovo biće. Uskrsli se ukazuje, njega vide, kao što rekosmo, u aktivu (vide, doživljavaju), ali i pasivu (biva viđen, daje se vidjeti). Upravo kao i u Starom zavje-tu. Kod tzv. teofanija (bogojavljenja) uvijek dolazi pojedincima nešto izvan njih. Dakle, objektivno, što pojedinac ne može kontroli-rati niti manipulirati.

Pred živim Bogom

Nije to nastalo u njihovim srcima ili glava-mama, nije se to rodilo iz njihove nutarne potrebe ni potresenosti. Nisu njihova ljubav ili simpatije prema Isusu *objektivirale* taj pre-dmet ili stvorile vjeru u njima. Ne, u njihov je život stupio živi Gospodin, probudio ih na novi način, preokrenuo njihovo srce, život, i otada je sve pošlo drugim smjerom. Nije za-nosna ljubav jedne Marije Magdalene, koja bi prešla prema nekim u halucinaciju, uskr-snula Isusa, stvorila od njega Boga pa onda i kršćanstvo. Prejeftine i prozirne teorije koje iskustvo na svakom koraku pobija.

Naravno, to ne isključuje daljnje pronicanje i produbljivanje cijele zbiljnosti uskrsnuća i ukazanja kod svjedoka. Pavao ih navodi više od pet stotina u svome Pismu Korinćanima, od kojih još uvijek mnogi žive. Svi su oni na prvi mah morali dobro protrljati oči, pitati se, vide li dobro svojim očima, ili se radi o utvara-ma, duhovima i sl. Upravo kao i prije dvadeset i pet godina ovdje na ovim prostorima. Jeftina bijaše priča ili prigovor odnosno teorija o *masovnoj halucinaciji, autosugestiji, moždanim engramima* i sl. Kad bi to bilo točno, zar bi mili-juni nasjeli takvim pričama, bajkama, zar bi na koljenima i suzama okajavali ovdje u Međugo-rju svoje grijehе, obraćali se živomu Bogu od mrtvih idola ovoga svijeta.

Upravo ta promjena, preobrazba, odvr-aćanje od *mrtvih idola* Bogu živome pratilo je Pavla na njegovim misijskim putovanjima. Isti takav proces možemo slijediti i pratiti kod hodočasnika ovdje u Međugorju. Obra-ćenica ispovijed, potresenost u duši (upra-

Sve se sažimalje u jednostavni izričaj: Isus je Krist, Isus je Gospodin, Isus je Gospodar. Tu se zgušnjava cijela povijest spasenja, povijest Božjeg djela u svijetu. Onaj koji je došao iz Očeva krila vraća se Ocu preko križa i proslave da bi postao Gospodar koji će ponovno doći u slavi.

vo ono na što se misli kad se govori o Bogu koji je *mysterium tremendum et fascinosum* - tajna pred kojom se čovjek trese i drti! nije plod svećeničke sugestije, nagovora vi-djelaca, nego čovjekov vapaj *de profundis*, s dna ponora prema Bogu živome koji traži čovjeka, dolazi mu, spušta se i vadi ga iz dubi-na grob(ov)a. U tom se trenutku otvaraju oči, čovjek je slobodan, razgaljen u duši i srcu, skinuo sa sebe teret i mőru prošlosti, kreće s novim očima u budućnost. Objektivnost pre-lazi u subjektivnost, ono što se dogada na objektivnoj razini, pretapa se u subjektivnu zahvaćenost i svjedočenje.

Marija utire put svome Sinu

Čovjek je posvema slobodan prihvati-ti to ili odbaciti. Nema nikakve prisile. Čovjek nije vjernik zato što su nestale sve sumnje ili jer nema više dvojbi, nego ih nadilazi u činu osobne vjere i povjerenja. I sve to onda plo-di u životu nutarnjim i vanjskim zaokretom, preobrazbom života. Očituje se to izvana u misionarskom, evangelizacijskom zamahu, neustrašivosti svjedočenja, širenju poruke o uskrsnom i proslavljenom Gospodinu, i po-cijenu vlastita života. Čitamo li Djela apo-stolska, na svakom ćemo se koraku susresti s izričajem: *Za sve smo to svjedoci mi*, i jasno, Duh Sveti koji je glavni činitelj. Evangeliza-cije, misioniranja nema bez osobnoga susre-

ta s Gospodinom. Samo onaj tko se susreo, sposoban je nositi svjedočanstvo u svijet. Samo onaj u čiji je život Gospodin zahvatio, preobrazio ga iznutra, sposoban je uvjeljivo naviještati. I onda, a pogotovo danas.

Preobrazbeni učinak u osobnom životu kao i u životu onih kojima se naviješta dokaz je za istinitost događaja. Spremnost podnijeti patnje i mučeništvo, progone i zlostavlja-nja, daljnji su dokaz Božjega preobilja koje se izlilo i izljeva preko Gospodina i njegove Majke u svijet. Sve se zgušnjava u jednostavni izričaj: Isus je Krist, Isus je Gospodin, Isus je Gospodar. Tu se zgušnjava cijela povijest spasenja, povijest Božjeg djela u svijetu. Onaj koji je došao iz Očeva krila vraća se Ocu preko križa i proslave da bi postao Gospodar koji će doći ponovno u slavi.

Ono što se dogodilo onda s učenicima, nastavilo se kroz cijelu povijest u životima Božjih zahvaćenika, svetaca, mistika, misio-nara. Jasne se poveznice daju načiniti i s do-gađajima koji su započeli prije četvrt stoljeća u ovoj župi. Nevjerica, iznenadenje, početno trljanje očiju, bijeg, pa onda radoznanost, živi susret, poziv, poslanje, svjedočenje te odziv u svijetu, među vjernicima, u Crkvi koja pada na koljena i moli. Obraća se i postaje svjedočka, misionarska, obnavlja se u Duhu snagom svjedočanstva, zahvaleći Mariji koja se očitu-je kao ona koja utire put svome Sinu.

VODIM VAS PUTEM SVETOSTI

fra Ljubo Kurtović

Ideal kršćanske svetosti nije neka vrsta izvanrednog života koji mogu živjeti samo "velikani" svetosti. U Crkvi su svi pozvani na svetost.

Blažena Djevica Marija svoju majčinsku poruku ovog mjeseca počinje riječima: „Hrabro, dječice!“ Riječi ohrabrenja Majke Marije podsjećaju nas na Isusove riječi ohrabrenja prestrašenim učenicima: „Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!“ (Mt 14, 27). Svima nam treba hrabrost i jakost da bismo živjeli onako kako od nas očekuje Bog a ne ljudi. Isus nam govorи: „Vi ste prijatelji moji ako činite što vam zapovijedam“ (Jv 15, 14). Ostat ćemo Isusovi prijatelji ako budemo imali hrabrosti činiti što nam on zapovijeda i kaže a ne što nam kaže svijet. Vrlo lako se prilagođujemo drugima, njihovim mišljenjima i stavovima kako ne bismo morali plivati protiv struje. Istinski kršćani nikad nisu bili tijesto oblikovano mentalitetom i životom svijeta, nego kvasac koji je oblikovao svijet, mentalitet i živote ljudi.

**Vjera: nesigurnost razuma,
a sigurnost srca i duha**

Bog nas je stvorio originalima a ljudi se čitav život trude da budu nečije kopije. Međi se svim silama trude nametnuti pravila

ponašanja, odijevanja i življena. Treba hrabrost biti drugačiji, živjeti i izabrati ono što je vrijedno i ispravno a ne ono što mi se nagonski sviđa. Uistinu trebamo hrabrosti biti danas Isusovi i priznati se da smo Njegovi i da pripadamo Njemu. Čini se kao da kršćani pate od kompleksa manje vrijednosti zato što su kršćani. Treba nam hrabrost biti na strani istine, obraniti krivo optuženoga i ne pridružiti se ogovaranjima drugih i klevetama kojima su ispunjeni naši razgovori. Hrabrosti i odvažnosti trebamo kod donošenja životnih odluka o zvanju ili o svom životnom putu. Ljudi nemaju hrabrosti donositi životne odluke, preuzeti odgovornost, životno se vezati i osnovati obitelj. Mnogi misle da su slobodniji ako se ne vežu, ako ne donose nikakve odluke. Ali ne možemo pobjeći od odluka i odlučivanja. Svaki dan stavljeni smo pred odluke. I kad se odlučimo da nećemo odlučivati, već smo se odlučili. Odlučiti se za ono što je vrijedno, vječno i božansko čini nas slobodnima. Nikad ne ćemo imati stopostotnu sigurnost da su naše odluke apsolutno ispravne. Unatoč tome moramo

se odlučivati. Potrebno nam je povjerenje i vjera. U vjeri nikad ne ćemo imati racionalnu i psihičku sigurnost. Vjera je nesigurnost razuma, a sigurnost srca i duha.

Blažena Djevica Marija kod Navještenja andelu Gabrijelu nije rekla: Sve sam razumjela što si mi rekao. Ni sama nije znala što je sve čeka na tom putu. U Njoj samoj je bilo neznanje glede puta na koji je Bog poziva. Ali je u svom srcu osjećala sigurnost, imala je potpuno povjerenje u Boga i zato je mogla reći: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi“ (Lk 1, 38). Ljubav koju Marija ima prema nama, svojoj djeci, daje joj snagu i strpljivost toliko vremena govoriti nam i pozivati nas na put svetosti na kojem jedino možemo biti istinski sretni i slobodni. Ona je Majka nade koja ima hrabrost i odlučnost pozvati nas na Božji put koji nas često doveđe u tjesnac kroz koji moramo proći da bi nam se otvorio život. Isus nas poziva: „Uđite na uska vrata! Jer široka su vrata i prostran put koji vodi u propast i mnogo ih je koji njime idu. O kako su uska vrata i tjesan put koji vodi u Život i malo ih je koji ga nalaze!“ (Mt 7, 13 – 14).

Svetost - zadaća svih

Majka želi ohrabriti, probuditi i potaknuti svoju djecu na putu svetosti. Ona želi da se odlučimo za put spasenja, put koji je tjesan ali vodi u Život, i zato u svojoj poruci kaže: „Draga djeco, došla sam vam pomoći jer vi ne možete sami.“ Marija je puna milosti i želi ono najbolje svojoj djeci, a to je svetost. Blažena Majka Tereza govorila je: „Svetost nije luksuz za nekolicinu, nego zadaća svih.“ Ideal kršćanske svetosti nije neka vrsta izvanrednog života koji mogu živjeti samo neki „velikani“ svetosti. U Crkvi su svi pozvani na svetost. Blagopokojni papa Ivan Pavao II. isticao je: „Bez oklijevanja kažem da je perspektiva u koju treba smjestiti čitav pastoralni hod svetost. Besmisleno bi bilo zadovoljiti se životnom prosječnošću živeći pod znakom minimalističke etike i površne religioznosti.“

U poruci za XV. Svjetski dan mladih papa Ivan Pavao II. poručio je mladima: „Budite sveto ambiciozni, kao što je On svet! Je li danas uopće moguće biti svet? Kad bi se

uzele u obzir samo ljudske sposobnosti, ova bi zadaća s pravom bila nemoguća. Poznati su vam vaši uspjesi i porazi. Vi znate kako tereti tiše čovjekova ramena, kakve mu opasnosti prijete i kakve posljedice imaju njegovi grijesi. Ponekad bi se mogla izgubiti hrabrost i misliti kako je nemoguće izmijeniti svijet ili samoga sebe. Iako je put vrletan, možemo ipak učiniti sve u Onome koji je naš Spasitelj. Ne obraćajte se, dakle, nikome nego Isusu. Ne tražite nigdje ono što vam samo On može dati. S Kristom je moguće ostvariti svetost - božanski plan za svakog krštenika. Računajte s Njim! Vjerujte u neuspjedu snagu Evanđelja i učinite vjeru temeljem svoje nade. Ne bojte se biti svecima trećeg tisućljeća.“

Potrebna je poniznost kako bismo postali sveti. Oholost nas onemogućuje postajati svetima. Oholost je u tome da mislimo kako možemo svojim silama postati sveti. Ponizan je onaj čovjek koji poput djeteta dopušta da ga Bog učini svetim. Ponizan je onaj koji se spremno oslanja na Boga, predaje se Njemu i dopušta Mu da ga načini onakvim kakvim ga je On zamislio. Tu je čovjek nemoćan i jedino nam preostaje prepustiti se Njemu.

Blažena jer je vjerovala

Željeti postati svet znači željeti postati sve sličniji osobi koju volimo. Čovjek se pretvara u ideal koji стоји pred njim. Mi imamo

najljepšu, najsvetiju i najčistiju Majku, Djecicu Mariju.

Ona je Blažena jer je vjerovala. Njezina najveća slava jest da nema ništa svoga vlastitoga, nije zadržala ništa od svoga „ja“ čime bi se mogla slaviti u nečemu radi same sebe. Ona nije stavljala nikakve zapreke Božjoj milosti niti se opirala Božjoj ljubavi i volji. Bila je slobodna od svake ljage sebičnosti koja bi mogla potamniti Božje svjetlo u Njezinom srcu. Marija je, potpuno slobodna od svakoga grijeha, bila čista kao staklo veoma čista prozora koji nema druge zadaće nego da propušta sunčano svjetlo.

Upravo tim Božjim svjetлом kroz svoja ukazanja i kroz svoju blizinu želi obasjati svako srce, potaknuti i povesti svako srce putem svetosti.

Da bi čovjek mogao poći u drugo mjesto, treba napustiti mjesto na kojem se nalazi. Zato nam govorи da se odrekнемo grijeha i svega što nas veže. To znači imati hrabrosti reći „ne“ grijehu i „da“ Bogu.

Isus je za nas bio kušan, trpio, mučen i ubijen. Za nas je izabrao put spasenja. Isus je sve to učinio za nas, ali ne i umjesto nas: Ne će i ne želi umjesto nas donijeti odluku o našoj vječnosti. On nam šalje svoju i našu Majku da se odlučimo za život, a ne za smrt.

Bog ima rješenje i u najtežim mukama i trpljenjima. S Bogom ništa nije tragično. To nam svjedoči Djevica Marija i ohrabruje nas da nikad ne napustimo molitvu kao sredstvo koje će nas očuvati na putu spasenja da se ne izgubimo.

Hvala Ti Marijo za sigurnost i ohrabrenje koje ulijeva u naša nesigurna srca! Hvala Ti jer nam donosiš Isusa i jer nas vodiš Isusu!

Vrlo lako se prilagođujemo drugima, njihovim mišljenjima i stavovima kako ne bismo morali plivati protiv struje. Istinski kršćani nikad nisu bili tijesto oblikovano mentalitetom i životom svijeta nego kvasac koji je oblikovao svijet, mentalitet i živote ljudi.

ČOVJEK MORA SHVATITI SVOJE GRANICE I NIŠTAVNOST PRED BOGOM

Razgovarao Dragan Soldo

Mons. Geevarghese Mar Divannasios Ottathengil nam kaže da ga je za počlije upoznavanje s događanjima u Međugorju potaknulo svjedočanstvo njegova prijatelja svećenika koji je, hodočasteći u Međugorje, produbio svoj svećenički poziv. Taj događaj, kaže naš sugovornik, nije mogao tako lako ostati po strani, iako je na početku bio sumnjičav.

Država je podijeljena na 28 saveznih država, a jedna od njih je i Kerala na jugu Indije, odakle dolazi naš sugovornik. U pokrajini Kerala živi oko 56 posto hindusa, 27 posto muslimana, te 19 posto kršćana.

Na početku razgovora, oče biskupe, recite nam, molimo Vas, nekoliko riječi o sebi?

Prije 25 godina studirao sam u Rimu i od tada imam česte kontakte s Europljanima i često dolazim u Europu. Po završetku studija vratio sam se u Indiju i imenovan sam rektorom dviju bogoslovija, Maloga i Velikog sjemeništa. U pokrajini Kerala ima oko 400.000 siro-malankarskih katolika, imamo nadbiskupa i 7 biskupa, oko 600 svećenika, 2000 časnih sestara i Crkvu koja cvjeta. Godine 1997. postao sam biskupom biskupije Bathery, koja je osnovana 1979. godine. U njoj trenutačno živi oko 25.000 katolika, djeluje 98 svećenika i 250 časnih sestara, te studira 45 bogoslova. U biskupijama je mnogo zva-

nja, a godišnje, u svakoj od biskupija je od 5 do 15 novih svećenika. Prilikom "Ad Limina" posjeta Vatikanu, 2003. godine, blagopokojni papa Ivana Pavao II. je kazao da je siromalankarska Crkva jedna od onih u svijetu koja najbrže raste i na to smo jako ponosni.

Vjera katolička, liturgija pravoslavna

Gоворите о сиро-маланкарској Цркви?

Kršćanstvo je došlo u Indiju u prvom stoljeću, preko sv. Tome koji je, 52. godine po Kristu, donio kršćanstvo u Keralu, u južnoj Indiji. Tada su kršćani kontaktirali s kršćanima iz Perzije i biskupi iz Perzije su dolazili u Indiju. Prvotno je postojala privremena administracija Crkve, za koju su skrbili svećenici u Kerali. To je trajalo do 17. stoljeća. No, po dolasku misionara u Indiju došlo je do nesporazuma. Naime, jedna skupina starih kršćana odvojila se od Katoličke Crkve i pristupila Pravoslavnoj Crkvi. Kasnije su se htjeli vratiti, ali iz mnogih razloga to je otkazivano do 1930. godine, kada se ipak vraćaju u Katoličku Crkvu, ali i donose sa sobom svoje obrede. Tada dobivaju dopuštenje da mogu nastaviti sa svojom liturgijom, liturgijskom odjećom i tradicijom, koju su imali u svoj Crkvi. No, vjera je katolička, ali je naša liturgijska odjeća i jezik tradicija sirijske Pravoslavne Crkve. Želja nam je da se sva odvojena braća vrati u okrilje Katoličke Crkve. Imamo sličnu liturgiju i tradiciju,

U Međugorju se osjeća i poseban obiteljski duh. Ljudi koji su ovdje u službi rade to s puno ljubavi i radosti. Ovdje vidim ljude s raznih strana svijeta, ali svi se osjećaju kao kod kuće, osjeća se bliskost.

Događanja u Međugorju kroz skoro 25 godina trajanja pronijela su poruke Kraljice Mira u sve krajeve svijeta. Pronositelji poruke, sami hodočasnici, svjedočili su tu poruku promjenom svoga života i potaknuli druge potražiti i vidjeti što se događa u jednome malom mjestu od kuda je upućena poruka mira i obraćenja cijelom svijetu. U Međugorje je, tako, došao i mons. Geevarghese Mar Divannasios Ottathengil, katolički biskup siro-malankarskog obreda biskupije Bathery, pokrajina Kerala u Indiji.

želimo da se pravoslavni kod nas osjećaju kao kod kuće i vrate se Katoličkoj Crkvi. Zato smo i sačuvali cijelu pravoslavnu jezičnu i liturgijsku tradiciju.

To, onda, znači da se slavlje euharistije oslanja na istočni obred?

Sve je identično sirijskoj pravoslavnoj liturgiji, samo u trenutku kad se oni mole za svoga patrijarha u Antiohiji, mi se molimo za našega papu.

Bliskost među različitim ljudima

Trenutačno ste u Međugorju, no, kad ste čuli za međugorska događanja?

Za Međugorje sam čuo prije 15 – 20 godina, ali sam u to doba bio sumnjičav i nisam bio zainteresiran za dolazak. Međutim, u Švicarskoj imam prijatelja svećenika koji mi je govorio o svom iskustvu Međugorja. Svjedočio mi je da se njegov svećenički život, nakon hodočašća u Međugorje, potpuno promjenio. I ja sam to zamjetio. Počeo je više moliti, a njegov odnos prema drugima postao je drugačiji, bolji, postao je svećenik kojega bi svatko poželio. To me potaknulo na razmišljanje da tu mora nešto biti. I tako sam se počeo zanimati za Međugorje.

Ovo je Vaš prvi posjet Međugorju, kako ste ga doživjeli?

Moj prijatelj svećenik, kojega sam spomenuo, kazao mi je da je ovo svetište drugačije od ostalih, jer je sačuvan prirodni okoliš, ljudi se puno mole i mijenjaju se. S tim očekivanjima sam ovdje došao, i ono što vidim ispunilo je moja očekivanja. To troje, okoliš, molitva i promjena ljudi, ovdje se uistinu vidi i događa. Osim toga, u Međugorju se osjeća i poseban obiteljski duh. Ljudi koji su ovdje u službi rade to s puno ljubavi i radosti. Ovdje vidim ljude s raznih strana svijeta, ali svi se osjećaju kao kod kuće, osjeća se bliskost. To je kao kad odete od kuće i jedanput godišnje se vratite, a tu vas s radošću čeka majka.

Imali ste mogućnost susresti se i sa svjedocima ukazanja. Kakva su Vaša iskustva s njima?

Susreo sam se s nekoliko vidjelaca i mislim da su autentični.

Kako promatraste Međugorje kroz prizmu opće Crkve?

Sigurno će Međugorje biti priznato, treba vremena, ali sto posto sam siguran da će Crkva priznati Međugorje.

Kršćanstvo je došlo u Indiju u prvom stoljeću, preko sv. Tome koji je, 52. godine po Kristu, donio kršćanstvo u Keralu, u južnoj Indiji. Tada su kršćani kontaktirali s kršćanima iz Perzije i biskupi iz Perzije su dolazili u Indiju. Prvotno je postojala privremena administracija Crkve, za koju su skrbili svećenici u Kerali. To je trajalo do 17. stoljeća. No, po dolasku misionara u Indiju došlo je do nesporazuma. Naime, jedna skupina starih kršćana odvojila se od Katoličke Crkve i pristupila Pravoslavnoj Crkvi. Kasnije su se htjeli vratiti, ali iz mnogih razloga to je otkazivano do 1930. godine, kada se ipak vraćaju u Katoličku Crkvu, ali i donose sa sobom svoje obrede. Tada dobivaju dopuštenje da mogu nastaviti sa svojom liturgijom, liturgijskom odjećom i tradicijom, koju su imali u svoj Crkvi. No, vjera je katolička, ali je naša liturgijska odjeća i jezik tradicija sirijske Pravoslavne Crkve.

Stalna utrka s Bogom

Gospa, Kraljica Mira, u svojim porukama neprestano nas podsjeća na molitvu, obraćenje, post, euharistiju, isповijed... To neumorno ponavlja. Koliko je potrebno živjeti to što Kraljica Mira ističe?

To je doista potrebno. Ne samo današnjem čovjeku, nego čovjeku u svakom vremenu, i ovom, rekao bih, supersoničnom. Čovjek, ako se ne drži onoga što se ističe u porukama, ne može živjeti. To su osnove duhovnoga života. Potrebno je samozatajno živjeti za Boga i za druge. Vrlo često smo izloženi različitim vrstama napasti u ovom modernom razdoblju industrializacije, globalizacije, tehnologije. Imamo dojam da smo stalno u utrci s Bogom. Ali, moramo shvatiti da je čovjek ograničen.

No, kada dođe do velikih katastrofa, tek tada shvatimo gdje su granice. Primjerice, događanja od prije nekoliko godina u New Yorku ili tsunami u Aziji, u tim situacijama čovjek shvati koliko je malen i koliko je stvari koje su izvan naših mogućnosti i shvaćanja. Čovjek, jednostavno, mora shvatiti svoje granice i ništavnost pred Bogom.

Možemo li shvatiti Međugorje kao poziv da se čovjek vrati k Bogu i istinskim vrijednostima?

Držim da možemo. Naglasio bih da je to poseban poziv svim ljudima koji žive i dolaze u Međugorje. Oni imaju poziv milosnu poruku pronositi, i biti svjesni svoje odgovornosti. Ne samo za ovu župu, zemlju, ovu regiju, nego za cijeli svijet. Poruku trebamo gledati očima univerzalnog bratstva.

SAKRAMENT ISPOVIJEDI (4.)

dr. fra Ivan Sesar

Ovlast za isповijedanje dobivena snagom službe

Već smo vidjeli da bez svećeničkog reda nitko i ni pod kakvim uvjetima ne može biti služitelj sakramenta isповijedi. Osim toga uvjeta bez kojega je nemoguće dobiti ovlast isповijedanja, za valjano odrješenje od grijeha zahtjeva se da taj isti svećenik ima i ovlast vršiti je nad vjernicima. Tu ovlast svećenik može dobiti po pravu, o čemu smo već govorili, i po službi (*ex officio*).

Zakonik kanonskog prava točno precizira tko snagom službe dobiva tu ovlast:

- *mjesni ordinarij*; pod ovim nazivom u pravnom poimanju razumijevaju se osim rimskog prvosvećenika, dijecezanski biskup i drugi koji, iako samo privremeno, stoe na čelu partikularne Crkve, kao i oni koji u njoj imaju opću redovitu izvršnu vlast - to su generalni i biskupijski vikari (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 134).

- *Kanonik pokorničar*; onaj koji snagom službe ima redovitu ovlast u stolnoj crkvi odrješavati na sakramentalnom području od unaprijed izrečenih a ne proglašenih cenzura koje nisu pridržane Apostolskoj stolici (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 508 §1).

- *Župnik*; svećenik koji kao vlastiti pastir povjerene mu župe vodi pastoralnu brigu za predanu mu zajednicu pod vlašću dijecezanskog biskupa (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 519).

- *Župni upravitelj*; svećenik koji privremeno upravlja župom sa svim pravima i dužnostima kao i župnik (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 540 § 1).

- *Župni vikar*; svećenik koji pod župnikovom vlašću pomaže župniku u pastoralnoj službi (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 545 § 1).

- *Kapelan*; svećenik kome je za stalno povjerena pastoralna briga za neku zajednicu ili posebnu skupinu vjernika (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 564).

Snagom službe ovlast isповijedanja ima i poglavar klričke redovničke ustanove papinskog prava, ili družbe apostolskog života, svojih podložnika i drugih koji danonoćno borave u kući (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 968 § 2). ne dirajući pravo svakog

člana da slobodno izabere isповjednika (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 630).

Podjeljivanje ovlasti za isповijedanje

Nakon što smo taksativno nabrojili one koji, sukladno kanonskim odredbama, snagom službe dobivaju ovlast za isповijedanje, nužno nam se nameće upit tko je mjerodavan dati ovlast za isповijedanje vjernika onim svećenicima koji tu ovlast ne dobivaju niti snagom službe niti po pravu? Odgovor na ovoj upit nalazimo u Zakoniku kanonskog prava: «Samo je mjesni ordinarij mjerodavan dati bilo kojem prezbiteru ovlast da isповijeda sve vjernike» (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 969 § 1). Da bi se dobivenom ovlasti mogli služiti svećenici koji pripadaju redovničkoj ustanovi, traži se barem pretpostavljeno dopuštenje svoga redovničkog poglavara. Time se još jedanput želi istaknuti nužnost međusobne suradnje i savjetovanja između dijecezanskog biskupa i redovničkog poglavara.

Istu ovlast mjerodavan je dati poglavar redovničke ustanove ili družbe apostolskog života bilo kojem svećeniku, dijecezanskom ili redovničkom, ali samo za isповijedanje svojih podložnika ili onih koji danonoćno borave u njihovoј kući. Tu ovlast vrhovni voditelj ima nad svim kućama i članovima ustanove a viši poglavar nad kućama i članovima određene provincije ili pokrajine.

Uvjeti za podjeljivanje ovlasti isповijedanja

Imajući u vidu važnost služitelja sakramenta isповijedi, koji u isповijedi djeluje *in persona Cristi* vršeći službu Kristova poslanika, Zakonik kanonskog prava poziva na oprez upozoravajući da je prije davanja spomenute ovlasti, unatoč završenom teološkom studiju, nužno provjeriti sposobnost svakog svećenika. To može biti pomoću ispitata ili na drugi prikidan način (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 700).

Opravdanost ovakve zakonske odredbe proizlazi iz činjenice da je to jedna od najjedgovornijih i, poslije uzvišenosti euharistijskog slavlja, najuzvišenija svećenička dužnost.

U istom duhu *Zakonik* donosi odredbu

prema kojоj mjesnom ordinariju, koji je mjerodavan dodijeliti ispunjenu ovlast na određeno ili neodređeno vrijeme, zabranjuje podjeljivanje trajne ovlasti isповijedanja svećeniku, iako taj ima u njegovoj oblasti prebivalište ili boravište, prije nego zatraži mišljenje njegova ordinarija, koliko je moguće (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 971). Osim poštivanja spomenutih uvjeta, za podjeljivanje trajne ovlasti isповijedanja vjernika traži se da se ta ovlast daje napismeno (usp. *Zakonik kanonskog prava*, kan. 703).

I na kraju istaknimo da, ukoliko mjerodavni ordinarij, unatoč ispunjenim uvjetima i dokazanoj sposobnosti za službu ovoga sakramenta, bez teškog razloga pojedinom svećeniku uskrati njegovo vršenje, svećeniku ostaje netaknuto pravo da, sukladno pravnim odredbama, zatraži utok kod mjerodavne crkvene vlasti. (Nastavlja se)

SVJETLO KRISTOVО

dr. fra Ivan Ivanda

Svjetlo je neuništivo, neugasivo. Ni tama poniženja, mučenja i smrti ne mogaše mu ništa. No drama svijeta još nije okončana. U našemu srcu i svijetu još je mnogo mraka. Često se čini da je danas mračnije nego ikada. Međutim, Gospodin dolazi. Bliži se trenutak kad će zasjati beskrajno svjetlo na nebū i uništiti zadnja uporišta mraka. Stoga, ne jadikujmo, nego obnovimo svijest da je svaka ovozemaljska muka privremena i da neizostavno vodi k radosti uskrsnuća.

Što znači otajstvo Gospodinova uskrsnica, Crkva nam pokušava izreći jezikom simbolâ. Rijetko je simbolika i njezina izražajnost tako bogata i sadržajna kao na Veliku subotu, u liturgiji uskrsnoga bdijenja. Središnji je simbol *svjetlo*. Ono je oduvijek iskonski simbol čovječanstva. Bilo na polarnom sjeveru, bilo na sunčanom jugu, ono je znak tajanstvene i nedokučive snage života. Gdje nema svjetla, vlada tama i smrt. Tama je hladna i plavi nas. Svjetlo je toplina i izvor radosti. Od iskona je čovjek u tajanstvenoj igri svjetla i tame naslućivao prisutnost dobra i zla. Bog je izvor svjetla – života. Sila suprotna Bogu je izvor tame – smrti. I sveti je Augustin bio zanesen neodoljivom ljepotom svjetla, te je zapisa rečenice: "Krista ne nazivamo svjetlom na isti način na koji za nj kažemo da je ugaoni kamen. Ovo je zadnje mišljeno u slikovitom smislu, a ovo prvo u stvarnome smislu". Krist je doista svjetlo u stvarnome smislu riječi. Ono dolazi raspršiti tamu svijeta. Dijalektika svjetla i tame prožima čitavo Ivanovo evanđelje. Svjetlo je došlo u svijet – sam Krist – ali su ljudi više voljeli tamu. Pokušali su utrnuti Svjetlo, zauvijek ukloniti njegov sjaj iz svijeta. "K svojima dođe, a njegovi ga ne primiše" (Iv 1,11).

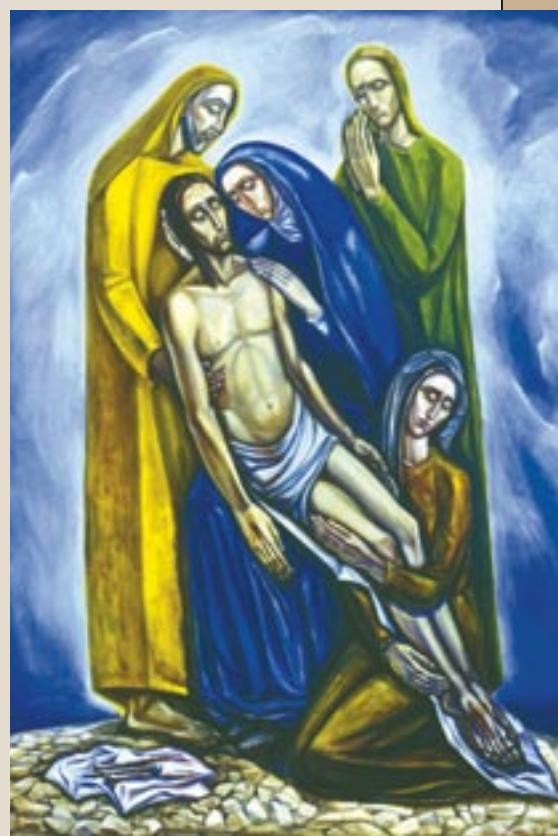
Sotona se prevario – Svjetlo je neuništivo, neugasivo

Stoga Svjetlo mora ući u tamu svijeta i proći kroz nju. Kalvarija je vrhunac Kristova ulaska u tamu svijeta. Upravo se tu očitovala sva njezina razorna moć. U dvije velike noći crkvene godine – božićnoj i uskrsnoj – simbolika se svjetla stapa sa simbolikom tame. Bog koji prebiva u nedostupnu svjetlu (1 Tim 6,16) ulazi u svoju baštinu da je rasvjetli. Njegov prodor u svijet događa se u noći "dok je tama svuda vladala". Ne toliko tama nebeskoga svoda, koliko tama ljudskoga srca. U božićnoj noći Božji susret sa svijetom već pretkazuje trnoviti put Svjetla kroz tminu ljudskoga života. Bog kuca na vrata svijeta

koja mu se ne otvaraju. Ali ne može ga spriječiti da dođe i uđe, jer njegov je to svijet, još prije nego je ljudi bilo. To je prva skrivena pobeda Svjetla i prvi poraz tame, jer Bog se ne da smesti tvrdoćom i odbijanjem. Svijet nije mogao spriječiti Boga da dođe ma koliko zaključavao vrata svojih konačšta. No drama svjetla i tame doseže svoj vrhunac u "pashalnom trodnevlju". Knez tame poseže za svojim zadnjim oružjem – smrću. Hoće ubiti Svjetlo. Onaj koji je Svjetlo i koji (do) nosi svjetlo proglašen je krivcem i razapet. Tri dana počiva u tami groba. Čini se: sva je svjetlost pogašena, tama je neuklonjiva. No, uskrsnuće donosi preokret nemjerljiva značenja i domašaja. Svjetlo je pobijedilo. Ono i dalje svjetli. Krist je ustao iz tame groba. Sotona se – vladar tminâ, prevario u računici. Svjetlo živi. Neugasivo je, neuništivo. Ni tama poniženja, mučenja i smrti ne mogaše mu ništa. Stoga i pjesnik Mak Dizdar može pjevati o "Sunčanome Kristu" na križu.

Valja izdržati, drama se bliži svršetku

Premda ovo vječno Sunce svjetli, drama svijeta još nije okončana. U našemu je srcu i u našemu svijetu još mnogo mraka. To je stanje znakovito izraženo na Veliku subotu. Kad uniđemo u crkvu, ona je u mraku. Svjetla su utrnuta. Spotičemo se jedni o druge i sudaramo, jer ne vidimo dobro. Slika je to našega života. Koliko još "tamnih noći" u nama, koliko još neprozirnosti i nejasnoće! Koliko još tuge i tjeskobe, brige i neizvješnosti! Često se čini da je danas mračnije nego ikada: u našoj obitelji, u velikoj obitelji Crkve i svijeta. Gdje je Bog, Svjetlo od Svjetla? Gdje je njegova toplina i radost? I danas mu zatvaraju vrata skupština, zakoni i ustavi donose se bez njega. Kao da je "sumrak Boga", o kojemu nam govore M. Buber i R. Schneider, izrazitije nego ikada u ljudskoj povijesti. Međutim, ova drama u koju je upleten i naš osobni život, ide prema svome svršetku. Još valja izdržati napetost

sukobljavanja svjetla i tame, mnogo pretrpjeli prije nego "uđemo u svoju slavu". Gospodin dolazi. Njegov je "dan" na vidiku. Bliži se trenutak kada će zasjati beskrajno svjetlo na nebū i uništiti zadnja uporišta mraka. Kad Gospodin ponovno dođe, bit će dan zauvijek. To nam govori uskrsna svije-

Svjetlo mora ući u tamu svijeta i proći kroz nju. Kalvarija je vrhunac Kristova ulaska u tamu svijeta. Upravo se tu očitovala sva njezina razorna moć.

ča, njezino svjetlo koje je simbol samoga Krista. "Lumen Christi – svjetlo Kristovo!" Crkva se odjednom rasvijetli, tama se razilazi. To nas ispunja nadom i utjehom. Kakva god bila noć u nama i oko nas, to je svjetlo jače. To je svjetlo jasnoća po kojoj vidimo. Po njemu nalazimo put i smjer. Po tome svjetlu izlazimo iz smrti i ulazimo u život. Ono širi toplinu koja duši vraća snagu, a srce ispunja vjerom da postoji beskrajno Svjetlo koje nas čeka na kraju puta. To Svjetlo zna za našu tamu. Ono se nije povuklo u nebeske prostore, nego je ostalo ovdje u svome zemaljskom boravištu, da osvjetljava naše pute.

Ne jadikujmo, ovozemaljska muka je privremena

"Svetlo Kristovo!" – radosni je usklik koji odjekuje uskrsnom noći. To nije samo svečani proglaš da je Svjetlo pobijedilo tamu, nego i poziv svima nama da se odlučimo za svjetlo, da i sami upalimo svoju svijeću. Jer jedna je svijeća dovoljna da rastjera mnogo mraka. Tvoja svijeća – ako je upaljena – može nekomu osvijetliti put kroz tminu njegova života. Ma kako slabašan bio njezin plamičak, ona će ipak gorjeti i širiti oko sebe toplinu i sigurnost. Nismo li svi na krštenju dobili svijeću uz riječi "Primite svjetlo Kristovo"? Upalimo stoga svijeću vjere i ljubavi, strpljivosti i nade. Ne povećavajmo tamu, nego upalimo svjetlo. Ne plačimo i ne jadikujmo, nego obnovimo svijest da je svaka ovozemaljska muka privremena i da neizbjegno vodi k radosti uskrsnuća. Krist je prošao isti put i ostao pobjednik. Mi se još uspinjemo Kalvarijom noseći svoj križ. Ali taj križ je zalog uskrsnuća. Kad čitava crkva zasja u svjetlu svijeća što ih svi nosimo u rukama, to više nije samo svečano slavljenje Kristove pobjede, nego i radosno iščekivanje konačne pobjede svjetla nad tamom. Idimo ususret ovoj točki "omega" s upaljenim svjetiljkama! Bit će to velika završna svetkovina svjetla, dan beskrajne svadbene radosti, jer ćemo se susresti sa Zaručnikom koji dolazi u svojoj slavi. Jamančno, ovdje nam se sama po sebi nameću i pitanja: Hoću li i ja biti dionik te radosti? Hoću li imati dovoljno svjetla u svojoj svjetiljci da pronađem put do vječne svadbe dvorane? Kristovo je uskrsnuće svima nama otvorilo mogućnost sigurnoga puta i konačne pobjede. Uskrsli je Krist i danas "Bog s nama". I danas je "svjetlo u tami svijeta". Samo je do nas da ga učinimo svojim osobnim svjetлом.

MEĐUGORJE - NAJUSTRAJNIJI PROROČKI IZAZOV U MODERNOM SVIJETU

fra Slavko Barbarić

Na ovim stranicama donosimo dijelove iz opsežna razgovora s fra Slavkom Barbarićem, objavljenim uz petnaestu obljetnicu ukazanja. I danas su fra Slavkove riječi jednako svježe, poučne i poticajne kao i u vrijeme kad su pisane.

O vidiocima

Vidioci su osobe koje je Gospa uzela između nas i učinila ih svojim vješnicima. Svi smo u opasnosti misliti da se radi o posebnim osobama s posebnim darovima. To su u doslovnom smislu osobe kao i sve druge. Teško je govoriti o njihovu nutarnjem rastu, o njihovu sazrijevanju u duhovnom i duševnom smislu, jer su svi različiti. Osim toga, mi nikako ne možemo zaključiti kakvi bi oni bili da onoga dana, 24. lipnja 1981., nisu postali vidioci. Činjenica je nepobitna - unatoč svim poteškoćama,

svaki od njih ostao je dosljedan onome što je svjedočio: Vidim Gospu i ona nas sve poziva na mir. To na prvi pogled ne govori toliko o njima kao osobama, vjernicima i slično, nego o Mariji s kojom se svakodnevno susreću. Duboko sam uvjeren da im samo ona predstavlja milost kod Gospodina te cijelo vrijeme mogu biti svjedoci. Rasli su u duhovnom, duševnom i tjelesnom smislu i izrasli u zrele osobe, sada već očeve i majke...

Kad dobiju poruku, vidioci je daju svijetu. Ono što govore, nije njihova misao, niti na početku ima što s njihovim načinom života.

I oni, kad čuju poruku, moraju nastaviti živjeti i drugima svjedočiti. Njihovu ulogu ne možemo usporediti s nečim drugim pa je onda ocijeniti. Jedno je sigurno: Oni su prvi i ustrajni i neustrašivi svjedoci Gospine načočnosti. Koliko mi je poznato, svaki od njih želi na najbolji način odgovoriti na Gospinu poruku. Isto tako, neprestano stoje na raspolaganju i svjedoče svima onima koji ih traže i žele iz njihovih usta čuti poruku. Milost je velika, ali je stoga i odgovornost velika. Mislim da mogu reći da su odgovorili dobro i da su neumorni u svjedočenju Gospine načočnosti. Uza sve što su morali proći i preživjeti, s pritiscima koje je činila ondašnja vlast, mora se priznati da su rasli i razvijali se posve "normalno" na osobnom planu i da su isto tako uspješno prenijeli Gospinu poruku. Pa, ona je stigla do na kraj svijeta i donosi svoje plodove. Gospa je s njima i pomaže im nositi teško breme svih obveza....

Sjećam se kad je netko Vicku pitao je li se njezin život promijenio zbog ukazanja, ona se nasmiješila i rekla: Kako nije, pa evo cijelo vrijeme govorim o porukama, što nikako nije bila ni moja želja ni moja odluka.

Nema nikakve druge razlike (između vidjelaca i druge djece), osim da su oni izabrani, a to je po sebi već velika razlika. Ta razlika u sebi je već značajna, jer bez svjedočanstva vidjelaca i njihove ustrajnosti Međugorje ne bi bilo ono što je danas: NAJJAČI POZIV NA MIR I NAJUSTRAJNIJI PROROČKI IZAZOV U MODERNOM SVIJETU.

Župa

Župna zajednica na početku je odgovorila snažno. Mnogi su počeli moliti i postiti, biti spremni i trpjeti, od uhićenja do stražarenja noću i danju. U to vrijeme odgovor župne zajednice bio je gotovo euforičan. Tijekom godina stvari su se slijegale, što je i normalno. Sada postoji opasnost da se zaborave prvotni doživljaji i ona prvotna ljubav i prvotni žar. Postoji prava opasnost da se u župi zaboravi duhovno i da se dogodi materializacija odnosa i s Gospom i jednih s drugima. Opasnost je stvarna, ali sam uvjeren da ćemo je nadvladati, jer ima pojedinaca i obitelji koje slijede Gospine poruke u svome svakodnevnom životu i radu. Više se ne živi kao na početku ukazanja, što je i razumljivo, ali se moramo boriti da ne zaboravimo prvotnu Gospinu nakanu s nama u župi i s onima koji dolaze.

Župna zajednica nikada ne smije zaboraviti da je izabrana i da je Gospa rekla da smo joj toliko važni da bez nas ne može učiniti ono što joj je Bog povjerio u ovo vrijeme.

Bez prvotnog snažnog odgovora župne zajednice i svakoga pojedinca, komunisti bi uspjeli zaustaviti Božje djelo. Tu je ustrajnost vidjelaca, njihovih obitelji i cijele župne zajednice zaista od bitne važnosti. Kad je župna zajednica stavljena pod pritisak (a jedan od pritisaka bila su ona stražarenja na 11 mjesta, a svatko je znao da su nepotrebna!), očito su ondašnje komunističke vlasti htjele pobuniti župnu zajednicu protiv vi-

župna zajednica nikada ne smije zaboraviti da je izabrana i da je Gospa rekla da smo joj toliko važni da bez nas ne može učiniti ono što joj je Bog povjerio u ovo vrijeme.

djelaca i događanja, da onda oni po svome scenariju "interveniraju", jer moraju slušati želje naroda i štititi narod. Župna zajednica je iznijela veliki teret na svojim ledima. Tako je Gospa htjela. Svi su se morali uključiti da bi se izdržao onaj pritisak i išlo dalje.

Što se tiče svakodnevnog doživljavanja Gospinih ukazanja danas, na razini župne zajednice, želio bih da onaj sat kad se Gospa ukazuje bude za sve posvećeno vrijeme. Kako bi bilo divno kad bi svaka radnja, svaki restoran i svaki kafić prestali raditi i kad bi svi molili krunicu u taj sveti sat Gospina pohoda. Sve bi među nama izgledalo drugačije.

Zašto Međugorje?

To se pitanje često postavlja i normalno je pitati zašto je Gospa izabrala Međugorje. Mislim ipak da na to pitanje nitko ne može odgovoriti. Osobno sam uvjeren da je mogla izabrati svaku župnu zajednicu, ali sam isto tako uvjeren da bi svaka župna zajednica, koja bi bila izabrana, imala jedno manje i jedno veće brdo, koje bi se zvalo po križu, i crkvu u sredini, jer je to za Gospinu školu mira jednostavno potreban prostor, kao što svaka škola mora imati svoje prostore za učenje i vježbanje. Stoga više i nije važno zašto je izabrala Međugorje, nego je važno prihvatiti izabranje i ostati neumorni u Gospinoj školi. Tko to nije shvatio, može svakodnevno biti uz videoce, u Međugorju ili Bijakovićima, a nalazit će se izvan onoga što Međugorje po Gospinoj želji znači.

(Iz knjige Krešimira Šege
Međugorje - vrijeme milosti)

MARIJA, ISUSOVA MAJKA, U NOVOM ZAVJETU (PAVAO I.)

dr. fra Ivan Dugandžić

Izričajem "rođena od žene, rođena pod Zakonom", koji su brojni crkveni oci od 3. st. pa nadalje krivo čitali pa tako i tumačili, i to zbog sličnosti dvaju glagola: *genomenon*, što znači "roditi se", "potjecati od nekoga" i *gennomenon*, što znači "roditi", "stvoriti", Pavlova namjera je istaknuti da je Sin Božji "u punini vremena" postao pravi čovjek, i to kao Židov podložan Mojsijevu zakonu. Naglasak nije, dakle, na događaju rođenja, poglavito ne na načinu začeća, nego na činjenici Isusova utjelovljenja kao i na preuzimanju ljudske egzistencije što proizlazi iz toga. Nije slučajno ni što je Marija zamijenjena općom imenicom "žena". Izraz "rođen od žene" znači jednostavno "ljudsko biće", "čovjek".

"...rođen pod Zakonom, da otkupi podložnike Zakona": Gal 4,4s

Povjesni karakter Pavlova izričaja očituje se i u njegovu drugom dijelu: "rođena od žene, rođena pod Zakonom". Rođen (grč. *genomenon*) kao particip aorista od *ginomai* znači "roditi se", "potjecati" od nekoga, za razliku od *gennomenon* (od *gennoao* = roditi, stvoriti). Ovaj potonji glagol stoji u Isusovu rodoslovju (Mt 1,3s.), ali i u kontekstu govora o njegovu začeću po Duhu Svetom (Mt 1,20; Lk 1,35). Zbog sličnosti tih dvaju glagola brojni crkveni oci od 3. stoljeća pa nadalje u Gal 4,4s pogrešno su čitali *genomenon* i tako to mjesto krivo tumačili u smislu djevičanskog rođenja, iako to nije bila Pavlova namjera. Njegova stvarna namjera je istaknuti da je Sin Božji u "punini vremena" postao pravi čovjek, i to kao Židov podložan Mojsijevu zakonu. Usapoređujući Gal 4,4 s Fil 2,7s, gdje također stoji "*genomenon*", nije teško uočiti da na oba mjesta naglasak nije na događaju rođenja, pogotovo ne na načinu začeća, nego uopće na činjenici Isusova utjelovljenja kao i na preuzimanju ljudske egzistencije što proizlazi iz toga.

Nije slučajno ni to što je ovdje Marija zamijenjena općom imenicom "žena". U izrazu "rođen od žene" treba gledati semitski izraz koji ima najbližu paralelu u Isusovoj riječi o Ivanu Krstitelju: "Između rođenih od žene nije ustao veći od Ivana Krstitelja" (Mt 11,11; Lk 7,28). Prema tome, "rođen od žene" znači jednostavno "ljudsko biće", "čovjek". I upra-

Rembrandt, Sv. Pavao za radnim stolom

Ako je, dakle, smisao izreke u Gal 4,4s u tome da se istakne kako je Sin time što je "rođen od žene" postao pravi čovjek (usp. Rim 8,3; Fil 2,7; Iv 1,14), a nije ništa rečeno o načinu na koji je postao čovjek, onda se to mjesto ni u mariološkom smislu ne smije tumačiti tako da se u njemu otkriva nešto što ono stvarno ne sadrži, kao primjerice djevičansko začeće, ali se isto tako mora jasno reći da ga ni ne isključuje. Ono jednostavno ovdje nije tema.

Velasquez, Euharistija u Emausu

vo time se želi posve svjesno izraziti što jači kontrast: "Sin Božji – sin jedne žene = čovjek". U tom surječu Pavao ne razmišlja o načinu kako je Sin Božji postao čovjek, kao što ne razmišlja ni na nekim drugim, teološki važnim, mjestima (usp. Fil 2,6s: ništa nije rečeno kako je onaj koji je bio "božanske naravi,...uzevši narav služe....postao kao čovjek"), već da je postao pravi čovjek. Svaki put riječ je o inkarnaciji koja ima spasenjski cilj: "da otkupi podložnike Zakona, da primimo posinjenje" (Gal 4,5). Posinjenje je čisti dar milosti Božje što ju je omogućio Isus (usp. Iv 1,12). A to samo potvrđuje ono što je naglašeno već na samom početku, da Novi zavjet o Mariji uvijek govori samo u sklopu govora o Isusu i zato uvijek u važnom teološkom surječu.

Sin Božji rođen od žene

Taj izričaj još više je pojačan drugim dodatkom koji ima oblik participa: "rođena pod Zakonom". Ta pomalo neobična formulacija, uz onu da je "rođen od žene", želi još pobliže odrediti zemaljsku egzistenciju Sina Božjeg. Time se želi reći, da on nije samo postao čovjek među ljudima, nego osim toga i Židovi i da je kao takav bio podložan Zakonu. Povezivanjem Isusove zemaljske egzistencije sa Zakonom Pavao cijelu izreku u Gal 4,4s jače ugrađuje u širi kontekst svoje poslanice u kojoj je u središtu odnos obećanja i Zakona, odnosno blagoslova i prokletstva. On je već prethodno u Gal 3,13 rekao koje su bile posljedice tog Isusova podlaganja Zakonu: "Krist nas je otkupio od prokletstva Zakona postavši mjesto nas proklet – stoji, naime, pisano: 'proklet svaki koji visi na drvetu!'". A to se zbijalo zato "da bi u Kristu Isusu na pogane došao Abrahamov blagoslov, da primimo obećanoga Duha po vjeri" (3,14). Taj se redak dodiruje s Gal 4,5: "da otkupi podložnike Zakona, da primimo posinjenje", ili bi možda bilo bolje reći, da je Gal 4,5 naknadni komentar i produbljenje izreke u 3,13s. Naime, primanje Duha i posinjenje u Pavla su usko povezani (usp. Rim 8,14-17. 23). Smisao Pavlove izreke u Gal 4,4s. mogao bi se izraziti na sljedeći način:

Pavao Isusovo čovještvo promatra u prvom redu sa soteriološkog i povjesno-spasenjskog motrišta, a ne ni u nekom čisto metafizičkom kao ni u čisto povijesnom smislu.

Ako je, dakle, smisao izreke u Gal 4,4s u tome da se istakne kako je Sin time što je "rođen od žene" postao pravi čovjek (usp. Rim 8,3; Fil 2,7; Iv 1,14), a nije ništa rečeno o načinu na koji je postao čovjek, onda se to mjesto ni u mariološkom smislu ne smije tumačiti tako da se u njemu otkriva nešto što ono stvarno ne sadrži, kao primjerice djevičansko začeće, ali se isto tako mora ja-

sno reći da ga ne isključuje. Ono jednostavno ovdje nije tema. Da je to bila Pavlova namjera, on je to mogao vrlo jednostavno izraziti birajući primjerice formulaciju "rođen od djevice". Ali zato Gal 4,4s, ističući Mariju kao stvarnu majku utjelovljenog Sina Božjeg, želi reći da ona neizravno ima udjela u njegovu povjesno-spasenjskom značenju i utolikoj spada u stvarnost otkupljenja. A to je u teološkom pogledu izreka od velike važnosti, koja će u kasnijim spisima Novoga zavjeta biti dalje produbljivana.

BOG NA DJELU

Paula Tomić

**Netko od svetaca jedanput je rekao
kako nije važna veličina djela,
nego količina ljubavi kojom to djelo
činimo. Ljubav ostaje za vječnost,
a ne veličina. I opet iznova mi se to
potvrdilo tog siječanskog dana.**

Na vrata je pokucalo dvoje hodočasnika moleći za malo informacija o Majčinu selu, mjestu koje su im preporučili za posjet. Nevoljko sam se zaputila - bilo je hladno - udovoljiti njihovoj želji, ali nešto u blagom pogledu hodočasnika i poniznoj zainteresiranosti njegova stava, navelo me je da zaboravim na hladnoću te se od srca posvetim njima i njihovu posjetu. Nakon obilaska Sela, upitah ih, otkuda oni ovdje u zimskom Međugorju, kad obično ima malo hodočasnika i konačno se nađe mesta za sjesti na klupama u crkvi. I vidjeh ponovno kako Bog nagradi svaku žrtvu i trud jer

odgovor ovog čovjeka bi moja duhovna hrana toga i još puno dana.

Živi svjedok Božje ljubavi

Ispriča mi kako je davne 1987. otprilike ovih siječanskih dana prvi put bio u Međugorju tražeći odgovore na pitanja svoga nemirnog srca. Našao se na Brdu ukazanja, u molitvi, iznenada zahvaćen "neopisivim izljevom neba na zemlju" koji je otvorio njegovo srce i oprao ga kroz dvosatni plač. Nakon toga, reče, ja nisam više bio isti čovjek. I tako dolazi on kad god može nekako u ovo vrijeme ponovno u Međugorje, moleći da

Majčino selo u Bijakovićima

Gospa svojom milošću opet dotakne njegovo srce, produbi vjeru, ražari ljubav, učvrsti nadu.

Dirnula me ta njegova jednostavna priča, zato što nije ostavljala mjesto oklijevanju niti prostor sumnji. Preda mnom je stajao svjedok Božje ljubavi, netko tko može reći svojim životom, tijelom, dušom da je iskusio živoga Boga na djelu, obnoviteljsku snagu njegove ljubavi, majčinski zagrljaj Gospe koji, evo, čini sve novo. Pred ovim čovjekom nisi mogao reći da Bog ne postoji, da su Gospu izmislili, da je religija opijum za narod... ne, osjetila sam da pred ovim živim svjedočanstvom padaju i moja nevjera i sumnja hranjene ljudskom ograničenošću, nepravdama, neodgovaranju na tolike primljene milosti. Ovaj čovjek je svakom stanicom svoga bića koja je iskusila promjenu i Božji zahvat na sebi govorio da ovdje nečeg ima, da se ne može sumnjati i da treba vjerovati da je Bogu sve moguće.

Tako sam dobro razumjela zašto Isus i Gospa od nas ne žele ništa drugo nego "...*budite svjedoci moje prisutnosti* (25. 10. 2005.) i ...*svjedocite vašim životom* da vjerujete i živite Riječ Božju (25.1. 2006.)".

Isus Krist je model našega života

Ovaj mi je čovjek pokazao kolika je snaga vlastitoga, osobnog iskustva Božje ljubavi.

Ono govori više nego tisuću riječi, ono ima snagu promijenjenog života, Božjeg djela.

Kao i kod Isusa, koji je bio istinski čovjek upravo zato jer su njegove riječi i djela bili jedno; on je živio ono što je govorio. Zato je bio tako uvjerljiv, kao onaj koji ima vlast, zato je dodirivao srca ljudi i još danas ostaje model života. Zapravo, osoba Isusa Krista jest naša vjera. Naslijedovati njegov život, živjeti onako kako nam je on pokazao da treba živjeti, to je kršćanstvo. Biti katolik znači živjeti kao Isus Krist. Koliko smo daleko od toga???

Nažalost, našu vjeru obilježavaju prazni rituali, tradicija, običaji s jedne, te psovka, rastave, skupi auti, abortusi, istospolni brakovi, slobodna seksualnost i još mnogo toga, s druge strane. Toliko smo bombardirani neistinama, protuprirodni zakoni se proglašavaju prirodnim i normalnim da, nažalost, ni mi kršćani, ne da ne želimo braniti istinu, nego više niti ne znamo što je istina. Danas jednostavno živimo bez Boga, a u tom sekulariziranom i otuđenom svijetu čovjek sve više postaje predmetom i vrijedi onolikو koliko proizvodi, odnosno koliko troši. Televizija, marketing i novine imaju zadaću "programirati" u tom duhu, a odgoj i izobrazba naše djece svedeni su na to da ih učine dobrim potrošačima. Toliko smo zapetljani u materijalno da u tom "kraljevstvu čovjeka"

Zapravo, osoba Isusa Krista jest naša vjera. Naslijedovati njegov život, živjeti onako kako nam je on pokazao da treba živjeti, to je kršćanstvo. Biti katolik znači živjeti kao Isus Krist. Koliko smo daleko od toga???

čovjek sa svim svojim slabostima postaje kriterijem svega. I temelji života se raspadaju: čovjek, spolnost, brak, obitelj, društvo... jer nema stalnosti, vjernosti, ljubavi koja se daruje i žrtvuje za druge. Nismo sretni, tražimo... Svi zapravo tražimo LJUBAV!

Možda zato i prva enciklika novoga pape Benedikta XVI. pod naslovom Deus Caritas est (Bog je ljubav) govori o shvaćanju i prakticiranju ljubavi u Svetom pismu i tradiciji Crkve. Puno je tu lijepih riječi, mudrih misli i programa za život. Ali opet sve ostaje samo prazna riječ na papiru ukoliko ne postane doživljena Božja ljubav u nama i kroz nas.

Gospa govori kratko i jasno

Razmišljam o Gospinim porukama. One nisu dugačke. Gospa kao da zna da je današnji čovjek već tako rastresen i umoran da se teško koncentriira na neki dugački tekst. Zato ona govori kratko, jer zna da je uzalud djecu učiti višoj matematici ako još nisu ni slova savladali. A mi smo baš takvi. Mislimo da smo veliki, osjećamo se stari, a zapravo još nismo iskusili početak: "...vjerujte, molite i ljubite i Bog će vam biti blizu." (25.10.2005.)

Jedino što treba ovaj današnji svijet, i jedino što treba moje a vjerujem i vaše srce, jest osjetiti kako mi je Bog blizu. Kako s njim hodam kroz moj dan, moje susrete s drugim ljudima, s mojom obitelji... Samo u Njegovoј blizini imat ću puninu života i puninu radosti. Isus je došao upravo da bismo to imali. Gospa nas poziva da to iskustvo svjedočimo. To iskustvo mijenja nas, a naše svjedočanstvo mijenja svijet oko nas. I nitko ne će moći poreći da je Bog ovdje na djelu!

ODRŽAN TRINAESTI MEĐUNARODNI SUSRET VODITELJA MEĐUGORSKIH CENTARA MIRA I MOLITVENIH, HODOČASNIČKIH I HUMANITARNIH SKUPINA

Priredila Marija Dugandžić

UMeđugorju je od 5. do 9. ožujka 2006. održan Trinaesti susret voditelja međugorskih centara mira i molitvenih, hodočasničkih i humanitarnih skupina. Načinilo je 150 sudionika iz 18 zemalja. Tema susreta bila je: ...bit će te mi svjedoci... sve do kraja zemlje... (Dj 1, 8).

Predavači na ovogodišnjem susretu bili su **dr. fra Ante Vučković**, član franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita i **fra Mario Knezović**, hercegovački franjevac koji je nekoliko godina djelovao u župi Međugorje.

Tijekom susreta održan je i dan posta i molitve koji je predvodio **fra Ljubo Kurtović**. Razgovaralo se i o humanitarnim aktivnostima vezanim uz Međugorje, o čemu je izvjestio **fra Ivan Landeka**. Sudionici su tom prigodom posjetili Majčino selo. Misna slavlja tijekom susreta predvodili su **fra Ivan Sesar**, **fra Ante Vučković**, **fra Mario Knezović** i **fra Ljubo Kurtović**, koji je i vodio seminar.

Sudionici susreta donijeli su Izjavu koju objavljujemo u cijelosti.

IZJAVA

I ove godine, slijedeći glas Blažene Djevice Marije, Kraljice Mira, koja nas gotovo 25 godina poziva na obraćenje i put svetosti, nas 150 okupili smo se na Trinaestom međunarodnom susretu voditelja centara mira, međugorskih molitvenih, hodočasničkih i humanitarnih skupina. Središnja tema koju smo razmatrali na našem susretu bio je Isusov poziv upućen učenicima „...i bit će te mi svjedoci... sve do kraja zemlje“ (Dj 1, 8). Isus svojim učenicima obećava: „Primit će snagu Duha Svetoga koji će sići na vas“ (Dj 1, 8).

Gospa kao Majka kroz svoje godine ukazanja potiče svoju djecu vodeći ih k Isusu i govori: „Draga djeco, pozivam vas da molite za darove Duha Svetoga koji su vam potrebni da biste mogli svjedočiti moju prisutnost ovdje i sve što vam dajem“ (17. 4. 1986.). „Želim da budete svi Isusov odsjaj koji će svijetliti ovom nevjernom svijetu koji korača u tamu“ (5. 6. 1986.).

U današnjem svijetu vjernik se osjeća kao u tudini. Papa Ivan Pavao II. govori kako

Europa gubi kršćansko pamćenje i nasljeđe, što je popraćeno religioznim indiferentizmom. Sociolozi govore i pišu o izumiranju kršćanstva i o gubitku značenja kršćanskih konfesija.

Unatoč tolikim znakovima odbijanja i ravnodušnosti prema Bogu, ovaj svijet ipak traži Boga.

Marija, Majka Crkve i Majka nade, kroz svoja ukazanja ovdje u Međugorju u srcima vjernika piše novu stranicu u povijesti Crkve.

Ohrabreni i nahranjeni njezinom majčinskom ljubavlju, pozivamo cijelu Crkvu, svakog njezinog člana, na odvažnost svjedočenja svoje vjere u ovom svijetu koji je gladan Boga i Božje ljubavi i mira.

Pozivamo sve međugorske hodočasnike u čijem srcu je Gospa probudila nadu, donijela svjetlo Isusa, da budu odvažni i hrabri svjedoci Božjeg milosrđa za sve ljudе.

Međugorje, 9. ožujka 2006.

Sudionici

GRGA BLAŽEVIĆ, VODITELJ HODOČASNIČKIH SKUPINA IZ ZAGREBA U MEĐUGORJE OD 1984. GODINE:

Priredila Vedrana Vidović

– Prvu skupinu hodočasnika iz Zagreba u Međugorje moja supruga i ja organizirali smo na blagdan Uzvišenja svetog križa 1984. godine. Od tada do danas u Međugorje smo doveli oko 30.000 Zagrepčana. Kad sam prvi put došao u Međugorje bio sam iznenaden izgledom mjesta koje je Gospa odabrala. Bio je to kamenjar i prašnjavi put do Crkve. Pitao sam se zar Gospa nije mogla odabrati nešto civiliziranije, ali je očito Gospin plan postojao i Bog ju je poslao upravo ovdje. Hvala Mu za to.

Iskustva s hodočasnima koje supruga i ja dovodimo u Međugorje vrlo su dobra. Naš je svijet "gladan i žedan" Boga. Posebno smo radosni što su u zadnje tri-četiri godine

Hrvati u velikom broju krenuli u Međugorje. Gospin glas se konačno čuo i u našim srcima.

U svom radu ne koristimo reklamu; ljudi od nekoga čuju, prijave se i hodočašće se organizira. Osim moje supruge i mene u Zagrebu ima barem još 25 osoba koje organiziraju hodočašća u Međugorje i svi su prošli kroz Marijinu školu.

Kad uspoređujem Međugorje nekad i danas, primjećujem kako je kod domaćih ljudi nestao onaj zanos koji je bio prisutan u početku. Domaćini su nam u početku bili i Veronike i Cirenci, no danas rjeđe odlaze na večernju svetu Misu. Ne smijemo zaboraviti Gospin poziv: "Vratite žar i zanos prvih

dana". Gospa je imala razlog kad nas je upozoravala da vratimo zanos kakav smo imali prvih dana, zanos za duhovnim vrijednotama, za nebesko a ne materijalno. Hodočasnik ovdje traži svjedočanstvo, a mi, voditelji, tu smo biti im putokaz.

Godine 1993. rodila se ideja da se mi, međugorski hodočasnici u Zagrebu, organiziramo u molitvenu zajednicu. Tako smo od župnika crkve na Markovu trgu dobili dopuštenje sastajati se i širiti poruke Kraljice Mira. Svakog ponedjeljka u crkvi molimo krunicu, imamo svetu Misu, širimo Gospine poruke i održavamo vezu Međugorja i matice zemlje. Pred nama je 25. obljetnica ukazanja. Trebamo se predati Duhu Svetom i u poniznosti i skromnosti svjedočiti. Moramo konačno misliti na dušu, jer najveća je nesreća kad na kraju života čovjek ustanovi da je čitav svoj život promašio. Nemojmo dopustiti da se to nama dogodi.

ŠTEFICA MIHALIĆ, PRVI PUT U MEĐUGORJU BILA PRVE GODINE UKAZANJA, 1981.:

– Osjećam da sam jedna zraka ili zrno koje je Gospa odabrala kako bi djelovala preko mene. Prvi put sam u Međugorje došla 1981., a 2001. sam počela dovoditi hodočašničke skupine iz Zagreba. Od te godine u Međugorje dolazim gotovo svakog mjeseca. Hodočasnici koje dovodim dolaze zbog svojih osobnih potreba, problema u obitelji, fizičkih bolesti. Ljudi traže i ovdje pronalaze mir i dobrotu, približavaju se Bogu.

Hodočasnici naglašavam važnost isповijedi, jer nas je na ispovijed pozvala Gospa, onih prvih dana ukazanja. Govorim im o molitvi srca i o miru koji se kroz molitvu može postići, govorim im o zajedništvu i praštanju. Želim da molitva uđe u svako srce i svaku obitelj. Susreti kao što je Međunarodni susret voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina me obogaćuju, obnavljaju, te mi pomažu u boljem vođenju hodočašća. Mislim da je u vođenju hodočašničkih skupina vrlo važno da mi voditelji budemo svojim životom primjer, važno je naglašavati živjeti po deset Božjih zapovijedi, citati i živjeti Sveti pismo. Važno je da naši domaćini, obitelji u koje dovodimo hodočasnike, žive takav život. Upravo bi oni morali naglašavati ono što Gospa poručuje, važnost krunice, Svetog pisma, molitve i jednostavnosti, kako bi upravo ta jednostavnost došla u srca hodočasnika. Svakom čovjeku bih poručila da dođe u Međugorje, jer Gospa je došla za svakoga čovjeka i svakomu ima što dati.

Župljani Tišine među rijetkim su povratnicima od preko **100 000 Hrvata** protjeranih iz Posavine. Njihova župna crkva je samo jedna od preko **100 srušenih, zapaljenih, uništenih, opljačkanih ili oštećenih crkava i kapelica u Posavini**. Budite među onima, koji će pokazati da im nije svejedno... Sudjelujte u ovoj akciji na bilo koji način i pomozite obnovu i povratak.

Humanitarnom akcijom "**Hercegovina Posavini**" želimo potaknuti sve ljudе dobre volje da "daruju jednu ciglu" za obnovu Posavine. Konkretno, nastojimo pomoći izgradnju župnih crkava u Bosanskom Brodu i Hrvatskoj Tišini. Podržimo tračak nade u povratak prognanih i izbjeglih iz Posavine.

UKLJUČI SE U HUMANITARNU AKCIJU I POMOZI POVRTAK!

NAZOVI BROJ: **092 850 850**

(CJENA TEL. POZIVA 1,86 KM + PDV)

POŠALJI SMS: **063 88 850**

(CJENA SMS PORUKE 1,86 KM + PDV)

SVIM ŽUPLJANIMA,
HODOČASNICIMA,
PRIJATELJIMA
MEĐUGORJA
TE SVIM LJUDIMA
DOBRE VOLJE,
ŽELIMO
SRETAN USKRS!

Vitraj iz kapelice crkve Sv. Petra i Pavla u Mostaru. Autor Aleksandar Saša Zvјagin

U SVJETLU SJAJA BOŽANSKE ISTINE

PAPA PRED PAPINSKOM AKADEMIJOM O LJUDSKOM ŽIVOTU I DOSTOJANSTVU LJUDSKOG EMBRIJA

dr. fra Tomislav Pervan

Nema nikakve dvojbe: Među izrazite prioritete Papine službe u prvoj godini papinstva spada promišljanje o Bogu, Kristu, Crkvi i čovjeku te zaštita čovjekova života na svim područjima i svim od-sjećcima. Papa se odlučno i nedvosmisleno stavlja na stranu i zaštitu čovjekova života. Papa poziva biskupe i svećenike, odgovorne i svjesne laike, potom kršćanske udruge za zaštitu života da neumorno naglašavaju i brane nedodirljivost i svetost čovjekova života od samoga njegova začetka do naranogra kraja.

Švijest o vrijednosti i dostoianstvu čovjekova života ne smije se uspavati niti žrtvovati bilo kojim političkim kompromisima ili interesima. Riječ je o Bogu, o vjeri u Boga koji je izvor svega života, riječ je o vjeri Crkve. Od začeća do smrti život je Božji dar koji treba u svakome stadiju štititi i poštivati. Čovjeku nije dopušteno manipulirati životom, njegovom vrijednošću, nije mu dopušteno zahvaćati u početak i kraj života pod plaštem kulture odgovorne slobode koja nije ništa drugo nego licemjerno prikrivanje kulture smrti.

Izbor Crkve jest život

Kršćanska je opcija - kako je Papa naglasio u svome govoru pred Papinskom akademijom - posvemašnja opcija za život. Odluka za život istovjetna je odluci za Boga. Život je prema Papinim riječima odnos, temeljni odnos prema Stvoritelju. Papa kao pastir svih - kako je to učinio u svojoj enciklici Ivan Pavao II. "Evangelium Vitae" - mora suprotstaviti antikulturi smrti, koja zaboravlja i isključuje Boga, kulturu istine te kulturu života, istine o čovjekovu životu. Život je odraz i zrcalo sjaja Božje istine, da ne kaže-mo, neshvatljive ljubavi Božje koja se zatvara bilo kakvu obliku manipulacije. Ljudski je život apsolutno dobro. Budući da je život način Božje nazočnosti u svijetu, život je izričaj

Božje ljubavi. Život je 'trag božanske slave' u ovome svijetu.

Kad je riječ o načelnim pitanjima, Crkva se mora uključiti u raspru. Crkva se ne smije bojati podizati svoj glas u pustinji suvremenoga svijeta, makar bila i usamljena, makar neki i u samoj Crkvi imali drukčije mišljenje. Crkva mora imati proročku i očinsko-majčinsku ulogu. Glas je Crkve nezamjenljiv, Crkva se ne smije odreći svoje uloge u svijetu

i društvu. Treba se suprotstaviti liberalnoj demokraciji koja ruši sve ustave i ograde u korist popustljivosti te općoj manipulaciji. Razum te razumsko opravdanje vjere (*logike latreia*) nude razinu za raspru sa suvremenim znanostima.

Zauštaviti manipulaciju istinom

Odvažno ali istodobno i ponizno ozbilje-nje i uključivanje razuma nalaže jasni 'stop'

Svaki čovjek ima svoje nadnaravno poslanje, on nije stvoren samo za ovu zemlju. O tome govori i Marija ovdje među nama, kako vele vidioci. I zašto ne slijediti glasove koji donose svijetu sreću i smisao? Marija je na strani života i zato to uporno naglašava ovdje. Treba biti ovdje u Međugorju i doživljavati drame osoba koje su se ogriješile o život, napose onaj nerođeni.

nezadrživoj i iracionalnoj relativizaciji te izjednačavanju svega. Prema suvremenu poimanju i istina je relativna, danas ovakva, sutra onakva. Razum se u vjeri bavi tajnom čovjekova dostojanstva. Samo je vjera kadra zaustaviti manipulaciju čovjekovim životom. Istina ne poznaje nikakve kompromise kad je riječ o njezinu utemeljenju u Bogu. Istina koja se može dokučiti razumom jest apsolutna. Njezina opreka nije nekakva *manja, usitnjena istina*, nego laž, prijevara, obmana. Nikome nije dopušteno raspolagati s dostojanstvom čovjekova života koji je neponovljiv, jedincat.

Značajka relativizacije i manipulacije glede priznanja nepovrijedivosti dostojanstva čovjekova života jest licemjerje. Zlo i davao nisu u detalju, sitnici. Zlo se nalazi u svojoj zakulisnoj strategiji prikrivanja te činidbe 'kao da'. Tako se preimplantacijska i prenatalna dijagnostika nude i želete legitimirati pod prividom "humane" zadaće sprječavanja bolesti. Tko to ne bi svoje dijete poštedio dijabetesa? Tko ga ne bi poštedio multiple skleroze? Ili pak down-sindroma? Tko ga ne bi poštedio genetski uvjetovane bolesti? Nije li stoga 'humano' spriječiti bolest u začetku te stoga djelovati preventivno? Ili potencijalno bolesne embrije unaprijed isključiti te im onemogućiti da ugledaju svjetlo svijeta.

Svjesno ubijanje pod izlikom sprječavanja bolesti

Međutim, što se sve krije iza takvih pitanja? Stvarnost čiste eugenetike, eugenetskoga odabira vrijedna i nevrijedna života. To u konačnici znači da netko, - znanstvenici, istražitelji, liječnici, roditelji, društvo - odlučuju o vrijednosti ljudskog života te želete uspostaviti svoj vrijednosni sustav namjesto onoga što ga je u čovjeka usadio sam Bog. Painska je akademija nakon svog zasjedanja

Papa Ivan Pavao II. slavi svetu Misu na Brdu blaženstva god. 2000. Nazočno je bilo više od 100 tisuća vjernika. U pozadini Genezaretsko jezero. Najveći skup vjernika u Svetoj zemlji dosada!

u veljači izdala javnosti i svoje priopćenje te jasno kazala da svaki ljudski začedak - svaki embrij - ima svoja prava. On spada u ljudsku vrstu i prije svoje *implantacije u maternicu*, dakle, već od trenutka spajanja muške i ženske stanice. Embrij nosi u sebi usmjerjenje, svrhovitost razviti se u ljudsku osobu te iznutra očituje dinamičku sposobnost za to. Akademija jasno zaključuje: "Svako ponašanje koje na bilo koji način ugrožava ili povrjeđuje temeljna prava embrija - poglavito pravo na život - treba osuditi kao otežavajuće nemoralno djelovanje".

Danas se dosta govori o 'prenatalnoj dijagnostici', o samo prividno neutralnoj medicinskoj praksi. Što je to zapravo u konačnici nego praksa usmjerena prema isključivanju i uklanjanju neželjena života? Licemerno se govori o mogućem liječenju, dok se u praksi provodi odstranjivanje "bolesnih" ili "potencijalno bolesnih" začedaka. To je još bjelodanije kod liječnički potpomognute oplodnje. 'Proizvodi' se u epruveti višak embrija od kojih onda samo mali broj biva usaden u maternicu, a potom se omogućuje rast samo jednomo u majčinu krilu, dok se drugi svjesno ubijaju. I kako se osjeća to dijete rođeno na takav način, dok su na istom mjestu, u majčinu krilu, ubijena njezina braća i sestre, biološki višak?! Dokazano je da svaki embrij u majčinoj utrobi osjeća i suojeća, bilježi i pamti.

Nameće to mnoštvo pitanja. Grozimo se nad pokusima što su ih vršili nacisti u svojim laboratorijima, a danas smo ih nadmašili u svakodnevnoj praksi odabira onih 'pravih'

te ubijanja za život *manje vrijednih* embrija. I na kraju, što je u ovome surječu u budućnosti 'poželjno' u materijalističkom, potrošačkom, u zdravlje zaljubljenu društvu? Kako ćemo to još monstrume možda stvoriti u svojim laboratorijima? Ovdje se podudaraju logika i etika. I naša je zadaća vjernika i Crkve razotkriti to suvremeno licemjerje.

Stoga smo zahvalni Bogu što su nam podarili pape formata jednoga Ivana Pavla II. te njegova nasljednika Benedikta XVI. Današnji Papaina s jedne strane čudesnu umnu sposobnost, bogatstvo rječnika, briljantnu misaonu zgušnutost, a s druge strane izvanredni dar izraziti svoje misli i ideje na svima razumljiv način. On govori upravo ono što današnji svijet i čovjek treba. Obojica papa stavljaju u prednji plan čovjeka pred Bogom, vraćaju Boga na pozornicu ovoga svijeta. Stoga nikakvo čudo što su papine audijencije srijedom posjećene kao nikada prije, zna se okupiti i preko pedeset tisuća ljudi, a nedjeljama za Angelusa i preko sto tisuća vjernika.

Svaki čovjek ima svoje nadnaravno poslanje, on nije stvoren samo za ovu zemlju. O tome govori i Marija ovdje među nama, kako vele vidioci. I zašto ne slijediti glasove koji donose svijetu sreću i smisao? Marija je na strani života i zato to uporno naglašava ovdje. Treba biti ovdje u Međugorju i doživljavati drame osoba koje su se ogriješile o život, napose onaj nerođeni. Ima rana koje može zacijeliti samo Isus zagovorom svoje Majke. Stoga smo zahvalni za Međugorje – to veliko suvremeno lječilište tijela, duha, duše i srca.

POSUŠKI KRAJ U MEĐUGORJU

Na Blagovijest, 25. ožujka, vjernici posuškoga kraja hodočastili su u Međugorje. Tog dana na hodočašće se uputilo 6 autobusa i više privatnih automobila iz župa Posušje i Posuški Gradac. Hodočašće su predvodili fratri koji su s vjernicima hodili na Brdo Gospina ukazanja gdje se molila krunica uz kratka razmišljanja koja je imao fra Mario Knezović. Zanimljivo je kako

na Brdu ukazanja postoji veliki mramorni križ kojeg su posuški hodočasnici postavili prije 20 godina noseći ga pješice. Nakon toga uslijedio je večernji molitveni program u međugorskoj župnoj crkvi i sveta Misa. Na Misi je pjevao posuški župni zbor «fra Grga Martić» pod ravnanjem s. Irene Azinović. Misu je predvodio posuški župnik fra Milan Lončar.

Hodočasnik Tomislav Jukić prije 20 godina je pomagao nositi ovaj križ

NOGOMETARI I ČELNICI "HRVATSKOG DRAGOVOLJCA" ZA SVOG POKOJNOG PREDSJEDNIKA

Nogometari i čelnici Hrvatskog dragovoljca u župnoj crkvi sv. Jakova u Međugorju nazočili su u petak 3. ožujka 2006. Misi zadužnici za svog pokojnog predsjednika kluba Stjepana Spajića i sve poginule hrvatske branitelje. Uz koncelebraciju desetak svećenika, euharistijsko slavlje predvodio je međugorski župnik dr. fra Ivan Sesar. Na Misi je bilo nazočno 110. seniora, juniora i kadeta ovog nogometnog kluba. Nakon Mise u ime župnog ureda međugorski župnik je čelnistvu kluba uručio Gospin kip i drvene krunice koje će ih trajno podsjećati na Međugorje. Dan ranije svi igrači i čelnici kluba uspeli su se na Podbrdo - mjesto Gospina ukazanja.

Pokojni Stjepan Spajić najviše je zaslужan što su kroz klub prošla velika imena hrvatskog nogometa kao što su Blaž Baka Slišković, Predrag Jurić, Goran Jurić, Stjepan Tomas, Robert Prosinečki, Boris Živković, Mario Bazina i drugi.

U Međugorju je Hrvatski dragovoljac proveo deset dana pripremajući se za nastavak nogometnog prvenstva.

Članovi Hrvatskog dragovoljca s međugorskim župnikom

FILIPINCI OSJEĆAJU POSEBNU ZAHVALNOST PREMA KRALJICI MIRA

Krajem veljače i početkom ožujka 2006. devet svećenika kongregacije Naše Gospe od Presvetog Trojstva s Filipina došlo je u Međugorje proslaviti desetu obljetnicu svećeničkog ređenja. Hodočašće je predvodio O. Alejandre Vergara, SOLT, filipinski provincijal te kongregacije osnovane 1958. god. u SAD, a čiji su članovi svećenici, časne sestre, oženjeni đakoni, laici i obitelji.

Drugi razlog njihova dolaska je posebna zahvalnost koju Filipinci osjećaju prema Kraljici Mira jer su iksusili njezinu intervenciju 1986. god. kad se na Filipinima odigrala mirna revolucija i pad diktature. Prema svjedočanstvu dvojice svećenika koji su tada kao laici na ulicama Manile s ružama i krunicom u rukama u tišini sudjelovali u mirnim demonstracijama protiv diktature, u trenutku kada su tenkovi i helikopteri bili spremni pucati na stotine tisuća okupljenih građana, vojnici iz helikoptera počeli su mahati bijelim maramama, sletjeli su među okupljeni narod, pozvali vojnike da izadu iz tenkova i posvjedočili da nisu mogli izvršiti zapovjed da pucaju jer su vidjeli Gospu koju su prepoznali kao Kraljicu Mira.

Prema svjedočanstvu svećenika s Filipinima, u to vrijeme Međugorje nije bilo poznato na Filipinima, ali je kardinal Jaime Sin 1985. godinu bio proglašio Marijanskom godinom za Filipine i zazivao pomoći Kraljici Mira. Kada je 1986. godine bez kapi krvi pala Marcosova diktatura, papa Ivan Pavao II. pozvao je kardinala Sina i upitao ga što je učinio da bi došlo do mirnog pada diktature. Kardinalov odgovor bio je: «Na Filipinima sam proglašio Marijansku godinu!» Na to je Papa 1988. godinu proglašio Marijanskom godinom za cijelu Crkvu. 1989. godine pao je Sovjetski Savez...

Nakon tih događaja, u ulici na kojoj su se odigrali odlučujući događaji, kardinal Sin je otvorio veliko marijansko svetište u kojem se Gospa časti pod imenom Kraljica Mira. Kip koji je izrađen nalikuje kipu Gospe Međugorske. Devotorica svećenika Kongregacije Naše Gospe od Presvetog Trojstva u Međugorje su došli zahvaljujući donaciji jednog bračnog para. Vrijeme su proveli u molitvi i tišini, na brdima i u Crkvi.

PREDSEDNIK MEĐUNARODNE KATOLIČKE ORGANIZACIJE ZA MLADEŽ IZ INDIJE NA HODOČAŠĆU U MEĐUGORJU

Početkom ožujka 2006. na hodočašću u Međugorju boravio je Manoj Sunny, po zanimanju inženjer, međunarodni koordinator katoličkog misionarskog pokreta za mladež «Jesus Youth» iz Indije (Kerala). Pratio ga je George Ettiyil, član organizacije, inače ravnatelj ispostave Lufthanse u zračnoj luci Chenay.

Katoličanstvo je duboko ukorijenjeno u indijskoj pokrajini Kerala. Iako su u odnosu na cijelokupno stanovništvo Indije katolici skoro zanemariva manjina, u Kerali predstavljaju trećinu stanovnika, odnosno 22 milijuna. Međugorska događanja nisu jako poznata u Indiji, ali je riječ Međugorje poznata. Ono što Gospa u Međugorju traži u tamošnjim se župama i obiteljima živi: molitva krunice, redovita isповijed, sakramentalni život... Mladi dolaze u velikom broju u crkvu, vjera je jaka, ali se to u velikim gradovima mijenja jer mediji utječu na promjenu mentaliteta.

Prvi puta su čuli za Međugorje u Indiji prigodom jedne serije predavanja koje je održala jedna časna sestra. Njihov prvi dojam bio je da se radi o katoličkom događanju i jednostavnoj, jasnoj poruci koja u sebi nosi veliku snagu. Čitali su knjige i poželjeli doći i vidjeti osobno. Tijekom vremena uspostavili su kontakte s Međugorjem i dobili poziv da dođu na hodočašće. Da bi dobili vizu trudili su se puno dvije godine. Prošli su kroz neviđene peripetije ali nisu odustali.

U Međugorju su sudjelovali na međunarodnom seminaru za voditelje. Osjetili su mir i radost, doživjeli su duhovnu obnovu, napose u molitvi na Brdu ukazanja i na

Krijevcu. Dojmila su ih se i predavanja franjevaca. Susreli su vidjelicu Vicku koja ih se duboko dojmila zbog radosti i ljubavi kojima zrači.

Kako kažu, nadaju se da Međugorje neće izgubiti jednostavnost koja ga sada obilježava. Prema njihovim riječima, Marija dolazi jednostavnim ljudima. Njezin duh je ovdje, a sačuvat će se ako ljudi budu molili, ako ovdje bude onih koji žive prema njezinim porukama i koji teže prema svetosti. Oni koji dolaze izvana ne bi trebali prvenstveno tražiti materijalnu korist nego se ugledati na one stanovnike Međugorja koji žive Gospine poruke i koji su utrli put tijekom ovih 25 godina.

Pokret «Jesus Youth» osnovan je 1976. u južnoj Indiji (Kerala) i djeluje u 19 zemalja na svim kontinentima, među kojima su USA, Kanada, Italija, Velika Britanija, Bahrain, Kuvajt, Oman, Novi Zeland, Singapur, Australija, Njemačka, Malezija, Južna Koreja, Tajland, Ujedinjeni Arapski Emirati, itd.

GOSPI ZAHVALJUJU ZA SINA

Međugorju je krajem ožujka 2006. boravila mlada obitelj Oguz iz grada Vaxjo u Švedskoj. Došli su zahvaliti Gospu jer vjeruju da su po njenom zagovoru dobili sina Samuela.

Afram i Ramona Oguz bili su u braku pet godina a djeteta još nije bilo. Njihovi su roditelji iz Turske došli u Švedsku prije trideset godina jer su kršćani sirijsko-pravoslavnog obreda, pa su kao manjina u Turskoj imali poteškoća sa življnjem svoje vjere. Izabrali su Švedsku. Budući da su tamo pravoslavci malobrojni, Afram i Ramona su na Misu išli u katoličku crkvu. Vjeruju da razlike između katolika i pravoslavnih nisu tako velike da ne bi moglo doći do jedinstva, pa mole i na tu nakanu. Jedne nedjelje nakon Mise čuli su za Međugorje od osobe koja je organizirala hodočašće. Nisu se mislili pridružiti, ali ih je dan-dva prije odlaska hodočašća nešto ponukalo da zapitaju imali još slobodnih mjesta. Organizatorica hodočašća rekla im je da je jedan bračni par nekoliko sati ranije otkazao odlazak, pa su dva mesta bila slobodna. Bilo je to u travnju 2004.

U Međugorju, za vrijeme večernje svete Mise, molili su s vjerom za dijete i obećali su da će doći na hodočašće zahvalnosti prije djetetovog prvog rođendana. Dok je Ramona molila, jedna joj se žena približila i rekla da ima za nju poruku. Rekla je: «Vaše su molitve uslišane i rodit ćete mnogo ploda.» Tu su ženu poslijepodne Mise tražili, ali ju nisu našli. Sin se rodio nekoliko sati nakon smrti pape Ivana Pavla II. Nazvali su ga Samuel, po Samuelu iz Biblije koji je isto tako bio plod molitve.

Na hodočašće zahvalnosti došli su tjedan dana prije Samuelovog prvog rođendana.

EKIPA FRANCUSKE KATOLIČKE TELEVIZIJE KTO SNIMALA U MEĐUGORJU

fenomena» koja okuplja svjedočanstva osoba s francuskog jezičnog područja koje već duže vremena rade s hodočasnicima. Pokušat će odgovoriti na slijedeća pitanja: Zašto takva ukazanja, kome, kako? Koje su poruke? Zašto Medjugorje doživljava takav rast? Što traže hodočasnici? Zašto Sveta Stolica još nije izrazila svoje stajalište?

Inače, Richard Boutry bio je u Međugorju početkom 2005. god. sa suprugom (koja je po zanimanju psiholog) i dvoje djece. Međugorski događaji dojmili su ga se u toj mjeri da je godinu dana kasnije odlučio doći i snimiti emisiju.

Francusku katoličku televiziju KTO osnovao je tadašnji pariški nadbiskup kardinal Lustiger krajem 1999. godine.

Od 6. do 8. ožujka 2006., u Međugorju je boravila ekipa francuske katoličke televizije KTO koju je predvodio Richard Boutry, ravnatelj informativnog programa.

Došli su snimiti dokumentarnu emisiju pod naslovom «Međugorje, analiza jednog

PODRUČJE ŽUPE U NAJSTARIJE DOBA

Župa Međugorje samostalnim životom živi od 1892. godine. Do tada je bila dijelom prostrane župe Brotnjo, koja je od sredine 18. stoljeća svoje sjedište imala u malenom selu Gradnićima. O povijesti broćanske župe bit će više govora u nastavcima koji slijede. Prije toga ipak valja reći barem nekoliko riječi o najstarijoj (crkvenoj) povijesti broćanskoga kraja - dakle prije turskih osvajanja Bosne (1463.) i Hercegovine (1482.). O tome je, nažalost, sačuvano preveliko podataka, ali poneka se crtica ipak može pronaći. Napominjem da je o starijoj povijesti Brotnja opširno pisao Marko Vego, *Historija Brotnja od najstarijih vremena do 1878. godine*, Čitluk, 1981.

Mostarski i ljubuški samostan

O području današnje međugorske župe, kao i o čitavom Brotnju, pastoralnu su skrb vodili franjevci iz samostana u Mostaru i Ljubuškom. Nije poznato koliko je i koje točno područje Brotnja služio mostarski, a koliko ljubuški samostan, makar je razložno pretpostaviti da je najveći dio pripadao mostarskom samostanu, kakav je slučaj u današnje vrijeme. Ovdje nije mjesto opširnije se baviti poviješću tih samostana, a nema niti previše sačuvanih dokumenata o toj temi (opširnije o njima pisali su D. Mandić, B. Pandžić, K. Jurišić, M. Sivrić i dr.), pa će se više pozabaviti uništenjem samo-

fra Robert Jolić

stanā i bijegom franjevaca u primorska područja, koja su bila manje izložena turskim nasrtajima. Svakako, prema mišljenju dr. fra Dominika Mandića, i jedan i drugi samostan nastali su za vladavine hercega Stjepana Vučića Kosače Humom (1435. – 1466.), koji je po njemu prozvan Hercegovinom – a to je ime ostalo do danas.

I jedan i drugi samostan preživjeli su osmanlijske upade u Bosnu i Hercegovinu, kao i osvajanja tih prostora (posljednji je pao grad Herceg Novi, grad hercega Stjepana i njegovih sinova, danas u Crnoj Gori, 1482.). Tako se mostarski samostan spominje u pismu sultana Sulejmana II. mo-

starskom kadiji 1538. godine, vezano za pritužbu franjevaca kako im se naplaćuje carina za odijelo koje uvoze za svoje potrebe, a to se prije nije činilo. Franjevci u Mostaru spominju se i 1553. godine. Te su se godine tužili kadiji da je njihova crkva nezakonito srušena, a vinograd, kuća i vrt u Zahumu nezakonito prodani. Nakon što su dokazali svoja prava, kadija je naredio da se njihova dobra vrate i da se ponovno otvorи njihov samostan. Međutim, franjevci nisu dugo uživali mir. Turci su počeli proganjati duvanjskoga biskupa fra Danijela Glasnovića (1551. – 1575.), pa se on sakrio u mostarski samostan. Turci su saznali da se tamo skriva pa su ga nastojali uhititi. Kako je on saznao za njihove namjere, pobegao je u ljubuški samostan. Kad ga nisu pronašli, uništili su mostarski samostan. Bilo je to 1563. godine. Fratri su najprije pobjegli u neku pećinu u blizini, a odatle prešli u Broćno, pa u Imotski i Makarsku. Konačno su se – nakon desetljeća lutanja – skrasili u Živogošću, gdje su sagradili novi samostan, vjerojatno 1612. ili malo kasnije. Nakon Mostara, Turci su fra Danijela tražili i u ljubuškom samostanu, pa kad ga ni tamo nisu našli, srušili su i taj samostan (1563.), a franjevcu su se razbjezali. Ljubuški su se franjevci pridružili samostanskoj obitelji u Zaostrogu. Samostan u Zaostrogu izvorno je bio augustinski. U nj su se franjevci provincije Bosne Srebrenе nastanili još 1468., a poslije spora s augustincima turske su vlasti samostan dodijelile franjevcima.

Zaostrog i Živogošće

Tako je čitava (današnja) Hercegovina ostala bez i jednoga franjevačkog samostana (samostan u Konjicu bio je uništen još 1524., a franjevci okrutno pobijeni: bili su obješeni na most preko Neretve u Konjicu, a tijela su im dugo vremena ostala visjeti kao opomena preostalim katolicima). Ipak, i nakon napuštanja područja (današnje) Hercegovine franjevci nisu napustili preostali katolički puk na tome području. Ljubuški su se franjevci iz Zaostroga brinuli za puk za koji su skrbili dok su bili u Ljubuškom. Slično su zaostroški franjevci brinuli za katolike koje su nekoć pastorizirali iz mostarskog samostana, dakle za Mostar i okolicu, Mostarsko blato i Broćno. Preostali dio današnje Hercegovačke franjevačke provincije služen je iz samostana u Imotskom (današnja Bekija) i Rami (duvanjski kraj). Drugih pastoralnih radnika u Bosni i Hercegovini osim franjevaca već odavno nije bilo.

Stećak na Vionici

Veliki je problem i za franjevce i za vjernike bio nedostatak biskupa. Konačno je Sveta stolica 1615. obnovila Makarsku biskupiju, s tim da je makarskom biskupu povjerena uprava i Duvanjske biskupije. Tako su makarski biskupi povremeno, sve do 1735., dok nije osnovan samostalni apostolski vikarijat ("biskupija") u Bosni obilazili i područje Hercegovine i Duvna. Prema izvješću biskupa fra Bartola Kačića Žarkovića iz 1630., za sve župe njegove biskupije brigu su vodili franjevci iz samo-

stana u Imotskom, Makarskoj, Zaostrogu i Živogošću (osim tri župe koje su vodili svjetovni svećenici), a za Duvanjsku biskupiju franjevci iz samostana u Rami. Za područje Brotnja i današnje međugorske župe skrbili su – nakon uništenja ljubuškoga i mostarskoga samostana (1563.) – najprije franjevci iz Zaostroga, a onda Živogošća. O tome imamo neke sačuvane dokumente (objavio ih je K. Jurišić, Katolička crkva na biokovsko-neretvanskom području u doba turske vladavine, Zagreb, 1972., str. 138sl.).

IZ MEĐUGORJA U SAO PAULO U BRAZILU (1.)

Uvod: Svjedočanstvo Danila Bruzzonea

Bilo je to jedne večeri za našega hodočašća u Međugorju. Tek što smo večerali, bilo nam je rečeno da su se vidioci okupili na molitvu na Podbrdu, pa su neki mislili da će biti i ukazanje. Odlučili smo, dakle, pridružiti im se na Podbrdu, ali smo putem susreli neke hodočasnike koji su se vraćali, pomalo razočarani, jer tog susreta uopće nije bilo. I mi smo krenuli natrag. Dok sam tako hodao, pogled mi je privuklo neko neobično svjetlo na Križevcu u blizini križa. Bila je to dosta jaka svjetlost, podsjećala me je na svjetla zrakoplova. Tom fenomenu nisam pridavao veću pozornost, ali me je nastavio privlačiti i izazivati moju znatiželju. Trajao je dosta dugo, duže nego što bi trajalo svjetlo nekog zrakoplova koje bi se, uostalom, teško moglo usmjeriti upravo prema tamo, budući da se najbliža zračna luka nalazi u Mostaru. Nije bitno kakva je to bila svjetlost, bitno je da sam poželio uzaći na Križevac te iste noći.

Nije mi bilo lako pridobiti oca Eugenija i svog bratića, budući da je noću nezgodno penjati se u mraku; u to doba bilo je vrlo malo kuća, a još manje javne ulične rasvjete. Mjesec nam je priskočio upomoći i na njegovo se svjetlosti moglo dobro razabrati vrhove krševitih stijena na tamnoj podlozi zemlje, pa smo mogli napredovati sigurnim koracima. Počeli smo se uspinjati i brzo smo stigli do prve postaje Križnog puta. Otac Eugenio zastao je, izreći kratko razmatranje pred prizorom urezanim u brončanu ploču koja se nazirala pri mjesecu svjetlosti. Izmolili smo neke molitve i pošli dalje. Uspinjali smo se Križnim putem i trenutci razmatranja i molitve koju je vodio otac Eugenio razmjnjivali su se s trenutcima u kojima je svatko od nas razmišljao i razmatrao u svom srcu.

Stigli smo na vrh. Tu smo susreli bračni par iz Engleske i razmijenili smo nekoliko riječi. Nismo dugo ostali, jer je već bilo kasno. Ipak, prije odlaska kući, osjetili smo mir te noći.

Dobio sam odgovore na deset pitanja

Sutradan ujutro, poslije jednostavnog dočeka koji su nam svakog jutra pripremali

Samostan Kraljice Mira i crkva Boga Oca

seljani, pošli smo na Križevac zajedno s don Boggianom i našom skupinom. Taj je uspon bio predviđen programom hodočašća, dok onaj naš od prethodne noći, poduzet bez znanja skupine, nije bio na programu. Kad smo se ponovno našli na vrhu, dok sam razgovarao s ocem Eugeniom, prišao nam je bradati čovjek srednjih godina. Želim naglasiti da ni ja ni otac Eugenio nismo poznavali tog čovjeka, koji je vjerojatno pripadao nekoj drugoj hodočasničkoj skupini koja se našla u Međugorju iz istih razloga kao i mi. Zamolio je oca Eugenija da mu posveti nekoliko minuta. Udaljio sam se malo od njih i promatrao krajobraz. No, nisam otisao daleko, jer je razgovor trajao tek nekoliko minuta. Otac Eugenio, ostavivši svojeg sugovornika, pozvao me je i dao mi znak da mu pride, te je i sam pošao prema meni. Bio je blijeđ i izgledao je zbog nečega uzbudjen. Kad smo se našli, rekao mi je: "Danilo, moram ti ispričati nešto u što ni sam ne znam mogu li vjerovati!" Nastavio je: "Ovaj čovjek s kojim sam razgovarao rekao mi je nevjerojatne stvari! Moraš znati da sam prošle noći, između postaja Križnog puta, u srcu tražio od

Boga odgovor na deset pitanja koja se tiču mojeg života. Tih deset pitanja predstavljaju sve ono što ne mogu sebi objasniti u životu, i zato sam objašnjenje tražio od Boga. Znaš li samo što mi je onaj čovjek upravo rekao? Rekao mi je: 'Oče, Gospodin mi je rekao da odgovorim na deset pitanja koja ste postavili prošle noći dok ste se uspinjali!'

Nakon kratke šutnje, otac Eugenio je nastavio: "Odgovore mi je dao onim redoslijedom kojim sam prošle noći postavio pitanja, a dodao je i neka proročanstva koja se tiču moje budućnosti!" Otac Eugenio bio je zapunjeno jer je taj događaj stavio na tešku kušnju njegovu pragmatičnu i realističnu duhovnost. Taj nevjerojatni događaj, kojemu sam imao sreću prisustvovati, radikalno je promijenio život, mentalitet i ponašanje oca Eugenija. On je doživio tako značajan preobražaj da se samo godinu dana nakon tog događaja moglo reći da je nekad postojao stari otac Eugenio, otac Eugenio od prije Međugorja. (Svjedočanstvo: Danilo Bruzzone, Rapallo, Italija)

Svjedočanstvo: Otac Eugenio Maria

Započinjem svoje svjedočanstvo tamo gdje je stao Danilo. Po prvi put pričam i objavljujem ono što se dogodilo u mojoj životu čovjeka i svećenika.

Radio sam kao misionar u Brazilu, u predgrađu Sao Paula, u vrlo siromašnoj župi okruženoj brojnim sirotinjskim naseljima. Otac Barzaghi, moj regionalni poglavari, jednoga je dana došao k meni i rekao mi da su me izabrali za studij na Gregorijanskom sveučilištu u Rimu. Otputovao sam sav sretnan, jer mi je to davalo mogućnost nastaviti produbljivanje svojega teološkog znanja nakon više od deset godina.

Odlazak na Sveučilište i predmeti koje sam slijedio donosili su mi radost, posebno predavanja iz misiologije, a i rezultati su bili dobri. Na ispitima koje sam položio najlošija ocjena bila je devetka.

Gubio sam nadu i povjerenje

Nažalost, nisu nedostajali ni neugodni događaji. U Generalnoj kući u Rimu, u kojoj sam živio, hodnicima su o meni počele brujiti glasine koje su me uz nemirivale: "Jadnik, ravnatelj karizmatske obnove, a gay!" To mi je počelo smetati, pa sam se raspitao odakle to dolazi i tako sam saznao da me jedan subrat optužio da imam "neke posebne sklonosti". Optužbe sam odbacio, ali se može lako zamisliti kako sam se neugodno osjećao. No, stisnuto sam zube i nastavio studirati.

U Rimu sam se pridružio jednoj skupini karizmatske obnove koja mi je pomagala nadići poteškoće s kojima sam se susretao i nastavio sam studiranje, iako me više nije radovalo kao u početku.

U listopadu 1987. netko mi je telefonom javio iz Milana da mi otac ima rak kostiju i da mu ostaju samo tri mjeseca života. Prekinuo sam studij da bih bio uz oca i da bih ga pripremio za susret s Gospodinom. U isto vrijeme, nešto prije očeve smrti, bio je uhinen moj brat. Počeo sam gubiti povjerenje u život i u Boga; bio sam toliko obeshrabren da sam se nakon očeve smrti povukao u svoju kuću u Rapallu. Imao sam namjeru sve napustiti i povući se kao pustinjak u Civenu kod jezera Como. Htio sam se potpuno udaljiti od svijeta.

Popustio sam, otišao sam u Međugorje

U Rapallu sam upoznao svećenika po imenu don Valdermo Boggiano Pico, koji je svakoga tjedna vodio molitvene susrete. Pri-družio sam se tim susretima da bih održao vezu s Gospodinom koji me je, po riječima

toga svećenika, ljubio velikom ljubavlju. U tom sam se razdobjlu kod njega ispovijedao svakog tjedna i upravo je on energično inzistirao da u svibnju s jednom skupinom hodočasnika odem u Međugorje. Nisam vjeroval u Gospina ukazanja, ali budući da je on bio moj isповjednik i veliki prijatelj, popustio sam.

U Međugorje smo stigli jednoga lijepog, mirnog dana. Pronio se glas da će se te večeri "Gospa" ukazati Ivanovoj molitvenoj skupini. Svi putnici iz autobusa bili su euforični, napose sestra Enrichetta koja je sjedila uza me. Euforija je prošla kad su nam neki hodočasnici rekli da je susret s Gospom pridržan samo za Ivanovu molitvenu skupinu. Ja sam se, ne znam zašto, počeo smijati i šaliti na račun hodočasnika: euforičan sam postao ja! Kad smo stigli na cilj, brzo me je prošla euforija jer sam otkrio da se u sobi u kojoj smo trebali biti smješteni Danilo, njegov bratić i ja, nalaze samo jedan bračni krevet i jedan kauč. Da bih se izvukao iz neugodne situacije i izbjegao ikakvu dvosmislenost, odmah sam se dočepao kauča.

Gospo, ne vjerujem da se ovdje ukazuješ

Moram reći da me pustolovina u koju sam se upustio nije nimalo privlačila, nisam joj se nimalo radovao. Kad mi je Danilo negdje oko ponosi predložio da se popnemo na Križevac zato što je vidio neko svjetlo, mislio sam da je lud. Počela je padati lagana kiša i sve me odvraćalo od uspinjanja. Ali, nisam ih htio kočiti u vjerskom poletu koji ih je nosio.

Za vrijeme križnog puta, na kojemu sam trebao razmatrati Isusovu Muku, spontano sam pomislio da ono što proživljavam zapravo i nije tako strašno. U jednom trenutku, dok sam pred svojim suputnicima glasno razmatrao križni put, kroz glavu mi je prošla sljedeća misao: "*Gospo, ne znam ukazuješ li se ti doista, zapravo ne vjerujem. No, ako si ti ovdje, znaj da nisam dobar nego izvrstan svećenik; svaki dan molim časoslov i krunicu, redovito se isповijedam...*" I tako sam joj ispričao sve svoje zasluge i završio sam napominjući što mi je Bog dao zauzvrat: moji poglavari misle da sam gay, otac mi je umro od raka kostiju, a brat mi je u zatvoru... **hvala na neizmjernim darovima...**!

I tako, od jedne do druge postaje, postavljao sam Bogu pitanja očekujući njegov odgovor, koji nije dolazio. Kad smo stigni na vrh Križevca, po prvi put sam primijetio zvjezdano nebo, zvijezde kao u nekom kruugu, i primijetio sam da je moja vjetrovka suha iako je padala lagana kiša.

Nikomu nisam ništa rekao i sutradan sam s cijelom skupinom pošao na Križevac. Po završetku križnog puta približio mi se neki bradati gospodin srednjih godina i zatražio razgovor. Nisam ga poznavao. Rekao mi je da mi ima nešto za reći i, na moje zapreštenje i nevjericu, dao mi je sve odgovore na pitanja koja sam Bogu postavio prethodne noći, te nadodao neka proročanstva o mojoj budućnosti. O tome sam razgovarao samo s Danilom, od straha da će me smatrati ludim, i stvar je ostala na tome. *(Nastavlja se)*

Posjet apostolskog nuncija u Brazilu

STOPAMA MIRA

Radosna otajstva krunice

Marija rađa Isusa

VREMENA

*U vrijeme hudo, izvan blještavila i slave,
rođio si se, Isuse, u naš lomni svijet.
Kažu da je noć bila hladna i zvjezdana,
kao u krajevima kojima stupam danas.
Kažu još da si unatoč tomu bio vesel,
jer anđeli su ti razdragano pjevali,
a oni što kruh svoj zarađuju teško
u mimohodu stupali su i radovali ti se.
Vremena su, rekoh, bila huda,
tako na žalost slična ovim današnjima,
nevini u tamnici, krivci na slobodi,
vladari oholi, nedodirljivi, neodgovorni,
zemlja kolonija, ili kako se već to zvalo.
Gleda me tvoja majka ozbiljno i blago,
ispričati se moram na mislima turobnim.
Zar nije ona danas ponovila tvoj glas,
mir pred vrata svakog srca donijela?
Mnogi su se ovdje nanovo rodili,
zaplijusnuo ih val one noći iz Betlehema,
nije važno javljaju li javna glasila o tome,
svijest se mijenja i povijest ljudska.
Prepoznajem to dok hodim ovom stazom.
Ustaju bolesni, zapostavljeni, prevareni,
novi je doba pred nama, u nama,
do na kraj svijeta poruka blaga stiže,
čovjek Božju sliku u sebi prepoznaće,
unatoč magluštinama ponovo se rađa,
topao i nevin, poput dana iza brda.*

Miljenko Stojić

Poruke iz školske kluge

TOMINA ČUDESNA BIBLIJA

Gordana Sušac

Pozvani smo u ovoj korizmi biti bolji, potiti, moliti, čitati Svetu pismo. Evo što je otkrio Tomo kada je otvorio Bibliju. To što je našao u Bibliji Tomu je toliko iznenadilo da nije mogao o tome šutjeti. Odmah nakon molitve, na početku sata, Tomo je podigao ruku i rekao: "Ja jučer uzeo Bibliju i u njoj našao bon za mobitel!" Gleda on u mene ja u njega, meni nije jasno a on potpuno siguran u to što je video.

Nije znao ništa više o tom bonu, samo da se skrio u Bibliji, nije dalje ništa ni tražio. Moj Tomo, što se sve krije u toj knjizi tek ćeš saznati i odrastanjem bolje razumjeti!

Otajstvo je veliko ispisano na stranicama koje si otvorio. Biblija je riječ Božja upućena ljudima, pisali su je sveti pisci. Važni su i Stari i Novi zavjet, jer Stari zavjet Novi skriva a Novi zavjet Stari otkriva! Kada je Ivan Krstitelj bio u tamnici (NZ), poslao je svoje učenike da ga upitaju je li on onaj koji ima doći ili da čekaju drugoga. A Isus mu odgovara riječima proroka Izajje (SZ): "Idite i javite Ivanu što čujete i vidite! Slijepi progledaju, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima se propovijeda Radosna vijest" Mt 11, 2-5. Glavna poruka Biblije je da je sam Bog došao među nas da nas spasi, nije bilo drugog rješenja. Jedino Onaj bez grijeha nas je mogao spasiti od vječne propasti i učinio je to za nas! Tolika je ljubav opisana na tim stranicama, tolika da je ne možemo u potpunosti ni spoznati, zato je i zovemo Otajstvo, tajna. I umro je za nas Onaj koji nije ništa kriv, moj Tomo., ostavivši nam primjere iz svog života, sama djela ljubavi, kao putokaze kako da i mi dođemo u Kraljevstvo Božje, koje je za nas pripravljeno od postanka svijeta. Veće ljubavi nema nitko od ove, da tko svoj život dadne za svoje prijatelje, kaže nam Isus. Ne traži Bog od nas da ga se bojimo i niti da se osjećamo krivim zbog svega toga, nego da smo mu zahvalni što je bio spremjan i što jest za nas sve to učinio. Pokušajmo ovoga Usksra dopustiti svoje srcu da spozna i doživi tu ljubav i širimo je među ljudima! Sretan Uskrst!

MOLITVA DUHU SVETOMU

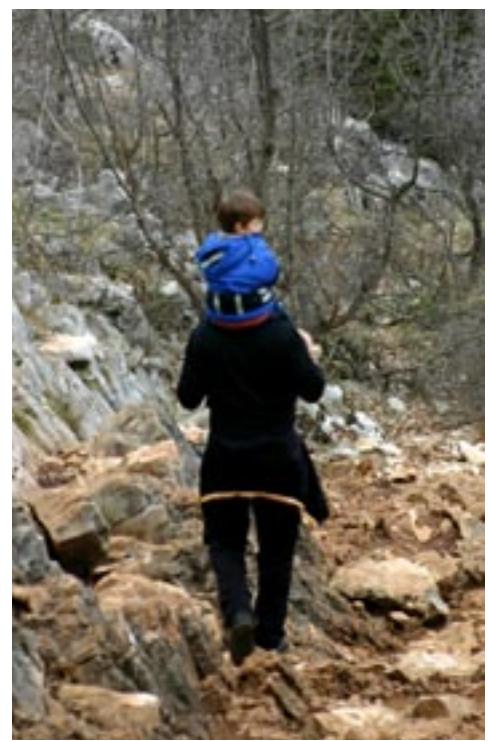
Dođi, Duše Presveti, izlij na nas bujicu svojih milosti i stvari nove Duhove u svojoj Crkvi, u svojim biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, vjernicima, nevjernicima, grješnicima i svima nama, u svim narodima svijeta, u svim rasama, klasama i staležima!

Potresi nas svojim božanskim vihorom, očisti nas od svakoga grijeha i zablude i od svega zla!

Raspali nas svojim ognjem, učini da gorimo i izgaramo tvojom ljubavlju! Nauči nas da shvatimo da je Bog sve, sva naša sreća i radost, da je samo u njemu naša sadašnjost, budućnost i naša vječnost.

Dođi k nama i preobrazi nas, obrati nas, spasi nas, pomiri nas, posveti nas!

Nauči nas da budemo potpuno Kristovi, potpuno tvoji, potpuno Božji, po zagovoru i posredovanju, pod vodstvom i zaštitom Bezgrješne Djevice, tvoje preciste Zaručnice, Isusove i naše Majke Marije, Kraljice Mira! Amen.

ISUS NA KRIVOJ ADRESI!?

fra Mario Knezović

Uskrsno je jutro. Svijet je obračunao s Isusom. Učenici su u strahu raspršeni. Za njih on više nije postojao. Njihova posljednja misao na Isusa bijaše grob, skončanje života čovjeka koji bijaše toliko drukčiji od njih. Nisu razumjeli ništa od Isuseve poruke. Zaboraviše i to kako je rekao da ima uskrsnuti – ustati na život. Mentalitet smrti ljudi smrtnika nadjačao je nadu u život.

U svjetini izgubljenih i razočaranih pribrani se nađoše jedino Isusova Majka i Ivan, premda i oni shrvani mačem boli. Uz njih se sutradan svrstaše Marija iz Magdale i druga Marija. One htjedoše pohoditi Isusa u groblju. Ali, Isus nije bio tamo. Pošle su ga tražiti na krivoj adresi. Isus ne stanuje među mrtvima. On je živ i po svome životu i mrtve budi na život.

Odvaljeni kamen odasla je jasnou poruku koja do danas odzvanja svijetom – Isus je uskrsnuo. «Isus im reče: Ne bojte se! Tražite Isusa Nazarećanina, Razapetoga. Uskrsnuo je! Nije ovdje.» (Mk, 16, 6)

Od toga trenutka sve je postalo drukčije. Čovječanstvom više ne gospoduje smrt. Svakou stvorenje dobiva šansu za novi i vječni život. Smrti zapravo više nema - s njom je obračunao Isus. Vrata spasenja širom su otvorena. Grob više nije zadnja stanica boravka. Isus nas poziva na vječni boravak u kući Oca njegova i našega. Zato nam poručuje: «Tko bude vjerovao i pokrstio se, bit će spašen; tko ne bude vjerovao, bit će osuđen.» (Mk, 16, 16)

Krštenjem smo postali dio Krista i Crkve. To je zapravo put koji vodi u vječne stanove. Na tom putu ne bi trebalo biti zastajkivanja. No, stvarnost nas nekad na toj stazi odvede u krivome smjeru. Tako idemo i trčimo, ali cilja nikako na vidiku. Na tom putu i tražimo, ali ne nalazimo. Često tražimo i Isusa na krivim adresama. Teško ga prepoznajemo u srcima brata ili sestre pored sebe. A, zapravo, tu Isus stanuje. Na ta vrata pokucajmo i tu ćemo ga sigurno naći. I Gospa nas poziva da ga tamo tražimo. Zato, odvalimo kamen koji nas zatvara u grobnice života i vlastite stranputice. Pustimo ući zrakama Uskrsloga Krista u svoju nutrinu i put od gnijezda do zvjezda bit će obasjan.

NE BOJ SE, JAKOVE!

dr. fra Iko Skoko

Jakov (hebr. *yaāqōb*: Bog štititi), koji se spominje u prvoj biblijskoj knjizi, Knjizi postanka, jest sin Izaka i Rebekke, a mlađi brat blizanca Ezava. Jakov je treći patrijarh. Imao je dvanaest sinova i začetnik je dvanaest Izraelovih plemena.

Na neki način Jakov je dva puta prevario starijeg brata. Prvi put, za komad kruha i malo čorbe od sočivice od gladnog brata zatražio je i dobio prvorodstvo (Post, 25, 29-34) i drugi put, uz pomoć majke, dobiva očev blagoslov koji se udjeljuje najstarijem sinu. Zbog te je prevare među braćom blizancima nastala velika mržnja. Kako je Ezav tražio prigodu ubiti Jakova, na nagovor majke otac Jakova šalje k ujaku Labanu. Kod ujaka je dva puta po sedam godina radio za svoje žene, dvoje sestre, Leu i Rahelu. Jakovu su posebno pri srcu bili sinovi s Rahelom, Josip i Benjamin. Nakon dugogodišnjeg izbivanja, te stjecanja velikog bogatstva, odlučio se vratiti u svoj rodni kraj. Pripremio je pomirbu s bratom.

Nakon cijelonoćnog hrvanja s tajanstvenim čovjekom, koji predstavlja Boga, Jakov je ostao slomljena bedra, s blagoslovom i promijenjenim imenom. Njegovo novo ime je Izrael (hebr. *jisrāēl*: čovjek koji je vidio Boga ili koji se borio s Bogom i s ljudima).

Njegov sin Josip postao je velikan na faraonovu dvoru u Egiptu. Pripremio je Egipćane za sedam godina gladi. U tim godinama gladi, mnogi su odlazili u Egipt po hranu. Tako i Jakovljevi sinovi, a Josipova braća. Josip je zatražio od braće da dođe i njegov otac. Jakov je okljevao. Držao je da će se njegov narod u Egiptu odnaroditi.

Jedne noći Bog ga poziva i hrabri: „Ne boj se sići u Egipt“. Priopćio mu je kako ne će doći do utapanja izraelskog naroda u Egiptu, tj. ne će se odnaroditi. Dapače, obećao mu je da će od njegova potomstva postati velik narod (Post 46, 1-4).

Tko je čvrsto s Bogom povezan, ne treba se plašiti nikakve asimilacije, ni duhovne ni fizičke!

SVJEDOČANSTVO FRA JANKA BUBALA

Dne 22. 10. 1981. doživio sam nešto što se (možda) nikad ne doživljava. Moguće je da će se taj dan i inače pamtit, a ja ga sigurno ne ću nikad zaboraviti.

Tada sam, naime, došao u Međugorje. Svratio sam se u župsku kuću da najprije sačekam početak službe Božje u crkvi. Nešto nakon 17 sati čujem neku trku kroz kuću. Vidio sam kako dvije časne sestre, inače zaposlene u župskoj crkvi i kućanstvu, protročaše kroz kuću. Pomislio sam da se nešto zanimljivo dogodilo. Kako sam se toga časa nalazio kod prozora župskog ureda, pogledao sam kroz prozor. Odmah ugledah dvije sestre kako pred kućom kleče na mokroj zemlji s raširenim rukama. A odmah od njih pa do crkve, sa isto tako raširenim rukama, klečala je skupi-

na - kojih sedamdesetak - muškaraca i žena. Očito, kiša nikomu nije smetala. Nitko od njih nije nad sobom držao kišobran, nego se samo molio i vasio. Netko je plakao od uzbudjenja, a netko i nešto nabožno pjevao. Svi su nepomično gledali prema križu na Križevcu.

Pogledao sam i ja prema križu, ali križa «nema». Njega je skupa s njegovim podnožjem obasjala neka čudna bijelo do ružičasta svjetlost, kakva se obično u stvarnosti ne viđa. Bio sam, naravno, uzbuden. A kako nisam baš najboljeg dovida, glasno sam zastražio kakav dalekozor kojim bih se pomogao poslužiti. Ubrzo sam dobio u ruke fra Tomislavov dalekozor koji sam odmah posudio prema svome dovidu. Jasno sam video umjesto križa lik žene raširenih ruku kojoj je

glava prolazila nešto mimo okomitog kraka križa. Noge su joj se gubile u svjetloj gomili na podnožju križa.

Da budem do kraja iskren: pojedine dijelove tijela (lice, oči, kosu...) nisam video. Dok sam promatrao taj prizor, bio sam vrlo uzbuden do radosti. Želim istaknuti i ovo da su sa mnom tu još bilo četiri-pet svećenika i svi smo uglavnom isto vidjeli. Ovu su pojavu također vidjeli i mnogi drugi ljudi. Ne samo mi koji smo se zatekli kod crkve, nego i svi drugi iz toga mjesta koji su toga časa gledali prema križu na Križevcu isto su to vidjeli. Cijela je pojava trajala oko četrdesetak minuta.

Radi provjere istinitosti toga viđenja mnogi su od onih koji su to vidjeli zamolili same vidioce Gospine da upitaju Gospu za tu pojavu. I ona im je otvoreno i jasno priznala da je zaista ona toga časa bila na Križevcu. Sve sam to spreman zakletvom posvjedočiti.

(Iz knjige dr. fra Ljudevita Rupčića
Gospina ukazanja u Međugorju,
1983., str. 159)

MEĐUGORSKI HODOČASNICI IZGRADILI DJEĆJI VRTIĆ U KISELJAKU

Zahvaljujući Božjoj providnosti koja se služi ljudima otvorena srca, Kiseljak, mjesto u Srednjoj Bosni, dobio je duhovno - odgojnu ustanovu.

Naime, međugorski hodočasnici i štovatelji Kraljice Mira iz Irske, Amerike, Engleske, te drugi ljudi dobre volje pomogli su i dalje pomažu izgradnju ovome mjestu tako potrebne odgojne ustanove «sv. Franjo», koju vode Školske sestre franjevke provincije sv. Obitelji iz Mostara.

1. veljače 2006. spomenuta Ustanova počela je s odgojnim radom, primivši pod svoj krov prvih 60-oro djece predškolske dobi. I ovaj projekt i put do njegova ostvarenja, jedno je od brojnih svjedočanstava da poruka i zov Majke dopire do svih kojima je potrebna bilo kakva pomoć. Znak je to da se poruka Međugorja življena na pravi način otjelovljuje uvijek kao DOBRO.

Spomenuti međugorski hodočasnici, od kojih nam je posebno zadovoljstvo istaknuti gosp. Arthur Melkovskog i njegovu udrugu «Sv. Josip Pomoćnik» iz Irske, prepoznali su

mogućnost da svoju vjeru i ljubav odjelotvore kroz materijalnu potporu izgradnje ovo-

ga objekta. Ovome ratom i poraćem izranjenom narodu bila je i te kako potrebna pomoć u duhovnoj obnovi i odgojnog angažmanu, da su svi s velikim zadovoljstvom i radošću pratili događanja oko izgradnje i mogućnosti početka rada Ustanove.

Uz objekt namijenjen odgoju i skrbi, nalazi se malena kapelica klanjanja Isusu u Presvetom oltarskom sakramenu. U njoj svakim danom jedne sestre mole, dok druge rade u školi i vrtiću, želeći svemu dati dublji smisao, predajući Isusu svaku aktivnost...s jedinom željom da se On slavi.

Gospa, naša Majka toliko nas je puta pozivala da se klanjamо Njezinu Sinu. Mi to ovdje u Kiseljaku želimo poslušati i tome «svetom» činu učiti djecu koja su nam povjerenja. Vjerujemo da, ne samo u Međugorju, nego na svakome mjestu gdje se srcem slušaju i žive poruke Kraljice Mira, Bog šalje svoj blagoslov, a onda i ljudi koji u Njegovo ime pomažu.

Neizmјerno smo zahvalne za svaku pomoć koju smo primile i primamo u izgradnji odgojne ustanove, a koja nam omogućuje posvetiti se našoj prvoj karizmi - ODGOJU DJECE I MLADIH ZA LJUDSKE I KRŠĆANSKE VRJEDNOSTI. 70% objekta nije dovršeno, ali mi vjerujemo da će se za to pobrinuti, kao i do sada Božja providnost, kojoj se povjeravamo.

č. s. Dominika Anić

GODIŠNJE UKAZANJE

MIRJANI DRAGIĆEVIĆ - SOLDO

18. OŽUJKA 2006.

Vidjelica Mirjana Dragičević-Soldo imala je svagdanja ukazanja od 24. lipnja 1981. do 25. prosinca 1982. Na posljednjem svagdanju ukazanju Gospa je, povjerivši joj desetu tajnu, rekla da će joj se ukazivati jedanput godišnje, na njezin rođendan, 18. ožujka. Tako je bilo tijekom svih minulih godina.

U zajednici „Cenacolo“, gdje je Mirjana imala ukazanje, na molitvi krunice okupilo se više tisuća hodočasnika iz više zemalja svijeta. Ukazanje je započelo u 13.59 i trajalo do 14.04 sati. Gospa je, prema iskazu vidjelice, dala sljedeću poruku:

“Draga djeco! U ovo korizmeno vrijeme pozivam vas na unutarnje odricanje. Put k tome vodi vas kroz ljubav, post, molitvu i dobra djela. Samo uz potpuno unutarnje odricanje prepoznat ćete Božju ljubav i znakove vremena u kojem živate. Bit ćete svjedoci tih znakova i progovorit ćete o njima. K tome vas želim dovesti. Hvala vam što ste mi se odazvali.”

“SILNA MI DJELA UČINI SVEVIŠNJI...”

Marijo, Hramu Trojstva, užarena peći božanskoga ognja, Majko milosrđa... Ti si mladica (Iz 11,1) iz koje je izniknuo cvijet što ispunja cijeli svijet svojim mirisom, Riječ, jedini Božji Sin. U Tebe, plodno tlo, posijana je ta Riječ (Mt 13,3 sl.). Ti si skrivala vatrnu pod pepelom našeg čovještva. Ti Posudo poniznosti u kojoj gori svjetlo istinske Mudrosti... - ognjem svoje ljubavi, plamenom svoje poniznosti privukla si na sebe ljubav vječnog Oca i spustila ga k nama, ljudima...

Zbog toga svjetla, Marijo, nikada nisi postala jedna od ludih djevica (Mt 25,1 sl.) nego si uvijek bila ispunjena krepošću razboritosti. Stoga si ti htjela znati kako će se ispuniti ono što Ti je andeo navijestio. Znala si kako je “Bogu sve moguće”.

Nikada nisi dvojila. Zašto dakle uzvratiti riječima: “Ne poznajem muža”?

Tebi nije manjkalo vjere. Tvoja je duboka poniznost bila ono što je iz tebe pitalo. Ti nisi sumnjala u Božju moć. Naprotiv, ti si se smatrala nedostojnom takva čuda. Nije Tebe uznemirio strah zbog andelovih riječi. U Božjem svjetlu, tako mi se čini, bilo bi to prije divljenje. Čemu si se Ti, Marijo, divila? Neizmjernost Božje dobrote? Pogledala si na samu sebe i smatrala si samu sebe nedostojnom te milosti - i stoga si ostala začuđena. Tvoje pitanje očituje Tvoju poniznost. Ti nisi bila ispunjena strahom nego jednostavno divljenjem pred nemjerivom Božjom dobrotom u usporedbi s Tvojom neznatnošću i sukladno Tvojim jednostavnim podrijetlu (Lk 1,48).

(Molitva svete Katarine Sijenske - 1347.-1380. -, crkvene učiteljice, zaštitnice Europe, na blagdan Blagovijesti, 25. ožujka 1379.)

MALTEŠKI VITEZOVI

fra Karlo Lovrić

Predstavljamo vam jedan neobičan red u Crkvi koji ima dugu i burnu prošlost.

Mnogo dobra je učinio. I danas to čini, pa i ovdje u Međugorju!

Vi, koji dolazite u Međugorje, mogli ste na početku velikoga parkirališta uz potočić Lukoć primijetiti žutu kućicu, a ispred kućice parkiran bolnički auto s oznakom malteškoga križa. Pripada vitezovima Malteškoga reda koji od 1. srpnja 1998. dolaze u Međugorje i uglavnom kao bolničari i liječnici poslužuju hodočasnike od lipnja do listopada. Od dolaska u župu Međugorje djelovali su u privatnoj kući, a od 2003. u za tu svrhu posebno izgrađenoj ambulanti Domum Dei.

A tko su, zapravo, Malteški vitezovi?

To je jedna od najstarijih institucija zapadne i kršćanske civilizacije. Prisutna je u Palestini od oko 1050. godine. To je vjerski laički Red sv. Ivana s vojno-viteškom i plemićkom tradicijom. U početku su bili trgovci koji su došli iz stare republike Amalfi i s dopuštenjem egipatskog kalifa sagradili crkvu, samostan i bolnicu u Jeruzalemu, u kojoj će se hodočasnicima pružati pomoći i zaštita bez razlike na vjeru i rasu. Red stječe neovisnost pod vodstvom blaženoga Gerarda. Papa Paškal II. priznaje ga bulom 15. veljače 1113. i stavlja pod zaštitu Sv. Stolice. Ova bula je temelj pravne samostojnosti Reda.

Osnivanjem Jeruzalemskog kraljevstva (križari) Red se obvezao pružati vojnu zaštitu bolesnicima i hodočasnicima pa i na zauzetom muslimanskom području. Vitezovi su polagali zavjete siromaštva, čistoće i poslušnosti. Njihov znak je Ivanov križ s osam vršaka koji simboliziraju osam blaženstava i u isto vrijeme upućuju na duhovno poslanje Reda. Uz bolničku službu bili su dužni vojnički braniti kršćanstvo.

Dolazak na Rodos

Gubitkom i posljednje tvrđave u Sv. Zemlji godine 1291. Red se sklanja na Cipar, a 1310. pod vodstvom Velikoga meštra fra Foulquesa de Villareta na otok Rodos. I tu grade snažnu morskiju flotu (mornaricu) kojom nadziru istočni Mediteran. U mnogim se bitkama dokazala, kao npr. u Siriji, Egiptu...

Članovi Reda sa sjedištem na Rodosu potjecali su iz svih dijelova Europe, a početkom 14. st. dijele se na skupine (jezike). Prvih sedam skupina: Provansa, Auvergna, Francuska, Italija, Aragonija (Navarra), Engleska (sa Škotskom i Irskom) i Njemačka. Godine 1492. dijele se Katalonija i Portugal od Aragonije i tvore osmu skupinu. Svaka skupina ima svoga priora, svoje sudište i svoje prihode. Uprava Reda bila je sastavljena od redovnika različitih nacionalnosti.

Morska flota Reda

Poslije šest mjeseci opsade i teških borbi s jakom morskom flotom i nadmoćnom

KNIGHTS OF ST. JOHN OF JERUSALEM

Osnivanjem Jeruzalemskog kraljevstva (križari) Red se obvezao pružati vojnu zaštitu bolesnicima i hodočasnicima pa i na zauzetom muslimanskom području.

Vitezovi su polagali zavjete siromaštva, čistoće i poslušnosti. Njihov znak je Ivanov križ s osam vršaka koji simboliziraju osam blaženstava i u isto vrijeme upućuju na duhovno poslanje Reda. Uz bolničku službu bili su dužni vojnički braniti kršćanstvo.

Ambulanta Malteškoga reda u župi Međugorje

vojskom sultana Sulejmana Veličanstvenog, vitezovi Reda napustiše Rodos 1532.

Veliki meštar fra Filip de Villiers s otoka Adama zaposjeda otok Maltu koji car Karlo V. s dopuštenjem Pape daje kao leno (posjed). Pri tom je dogovoren da Red ostane neutralan u mogućim ratnim sukobima među kršćanskim nacijama.

Godine 1565. Vitezovi su pod vodstvom velikog meštara fra Ivana de la Vallette (po kom je nazvan glavni grad Malte) odbili Turke poslije tromjesečne opsade. Morska flota Reda slovila je kao najsnažnija na Sredozemlju i uvelike je doprinijela glasovitoj pobjedi nad Osmanlijama u bitci kod Lepanta 1571.

Na propuštanju u Egitap Napoleon osvaja otok, a Vitezovi potražiše sklonište na Siciliji. Od 1834. sjedište Reda je u Rimu.

Njihov poglavar nosi naslov **veliki meštar** i biran je između redovnika (vitezova) s vječnim zavjetima, i ujedno je poglavar suverene zajednice. Crkva mu dodjeljuje kardinalsку čast i mora potjecati iz plemićke obitelji. Po kanonskom pravu Malteški red je laički red. Neki su članovi zavjetovani, tj. položili su zavjet siromaštva, čistoće i poslušnosti, a neki opet dadoše samo obećanje poslušnosti. Većina vitezova i dama su laici. Veliki meštar je biran iz redova vječno zavjetovanih vitezova.

Bitna obilježja Reda

Sa svojim medicinskim i socijalnim ustanovama raširen je u 120 zemalja. Pomaže bolesnima, siromašnima i unesrećenima. Pruža pomoć sukobljenim vojskama i ljudima pogodenim prirodnim katastrofama. Osposobljava mlade da mogu drugima pomagati. U ovu vrstu služenja uključeno je 12.000 članova, 80.000 dragovoljaca i 11.000 plaćenog osoblja, uglavnom liječnika. Većina bolnica Reda nalazi se u Europi. Bolnica u Rimu je specijalizirana za neurologiju, dok bolnice u Engleskoj, Belgiji, Njemačkoj vode brigu o bolesnicima u završnoj fazi. U Francuskoj ima pet visoko specijaliziranih centara koji skrbe o osobama s poteškoćama u razvoju. Isto tako vode brigu o takvim osobama na godišnjem hodočašću u Lurd ili druga hodočasnička mjesta.

Dogovor s vladom Malte

U dogovoru s vladom Malte Red se vratio na Maltu. U trajanju od 99 godina mogu ne-smetano koristiti tvrđavu sv. Andeo. Tvrđava je smještena u gradu Birgu, a pripadala je Redu od 1530. do Napoleonova zaposjedanja.

Red je neovisan i suveren. Ima svoj ustav, može izdavati putne isprave, poštanske marke i kovani novac. Redom od 1988. upravlja veliki meštar fra Andrew Bertie, i doživotno je izabran. Red ima diplomatske odnose s 94 države i često su posrednici u međudržavnim sukobima.

Uzorno ponašanje i solidarnost

Njihovo pravilo ih obvezuje na uzorno ponašanje u privatnom i javnom životu i čuvanje tradicije. Vjerni su načelu: braniti vjeru i služiti siromasima. Njeguju solidarnost, pravednost i mir kako to uči evandele je i uvijek su po djelotvornoj ljubavi prema bližnjemu i molitvi u uskom zajedništvu s Crkvom. Ne postaje se vitez ili dama Reda

po rođenju ili stečenim zaslugama, nego po tomu slijedi li netko zov služenja tamo gdje je materijalna ili moralna bijeda, gdje se očituje tajna patnje.

Što danas znači biti član Malteškog reda?

Blažiti boli i kršćanskom ljubavlju tješiti. Ne samo pomagati bolesnima nego biti na usluzi progonjenima, emigrantima bez obzira na rasu, jezik, boju kože i religiju. U današnje vrijeme bitke za zaštitu i širenje katoličke vjere ne vode se više mačem, nego mirotvornim sredstvima protiv bolesti, siromaštva i netrpeljivosti. Članovi Reda svrstani su u tri staleža, ali je svima obveza slijediti nauk Crkve i aktivno sudjelovati u humanitarnim akcijama.

Sa svojim medicinskim i socijalnim ustanovama raširen je u 120 zemalja.

Pomaže bolesnima, siromašnima i unesrećenima. Pruža pomoć sukobljenim vojskama i ljudima pogodenim prirodnim katastrofama. Osposobljava mlade da mogu drugima pomagati. U ovu vrstu služenja uključeno je 12.000 članova, 80.000 dragovoljaca i 11.000 plaćenog osoblja, uglavnom liječnika. Većina bolnica Reda nalazi se u Europi.

La Valetta, glavni grad Malte

TREBA ZAŠUTJETI KAKO BI SNAGA PORUKE UNIŠLA U NAŠ ŽIVOT

Gospođa Darija Škunca-Klanac već 21 godinu prati hodočasnike u Međugorju. Atlantik je, prateći 90 hodočašća, preletjela 180 puta. Međugorje je marljivo upoznavala i istraživala sve o njemu. Između ostalog, sakupila je 18 snimljenih razgovora iz prvih deset dana, što je najvrjedniji izvorni materijal koji postoji o Međugorju. Danas poručuje: Međugorje je zahvat Božji po Mariji u ovaj svijet. Zato je odgovornost onih koji se njime bave velika i pred Bogom i pred ljudima.

Tko je Darija Škunca do susreta s Međugorjem?

Već 38 godina živim u Montrealu (Kanada). Muž mi je Hrvat. Imamo četvero djece i četvero unučadi. Rođena sam u Novoj na otoku Pagu. Osmo sam dijete a prvo žensko u obitelji od jedanaestero djece. Zato me nazvaše Dar(ija). Otac i majka pobožni, vjerni, marljivi, pošteni ljudi odgajali su nas u kršćanskom duhu koji se temeljio na ljubavi, ustrajnosti i primjernom životu. Ima u našoj obitelji svakovrsnih zvanja, od zemljoradnika preko ribara, zidara, drvodjelaca, arhitekata, umjetnika, pjesnika, odgojitelja, do svećenika. Po završetku gimnazije, u 18. godini, stjecajem okolnosti pošla sam u Pariz na usavršavanje francuskog jezika, s namjerom da se čim prije vratim u Hrvatsku. Moj pokušaj povratka nije uspio. U Zagrebu me se čudno pogledavalo. Što se imam vraćati kad svatko želi otići, pobjeći iz komunističkog režima. Silom prilika našla sam se ponovno u Parizu. Zaposlila sam se u franjevačkoj knjižari u ulici Marie-Rose, pokraj samog samostana. Moj brat, fra Bernardin, koji je tu bio na školovanju, jednoga lijepog dana predstavio mi je mladića, svoga školskog druga Petra. On me je poveo u Montreal, još dalje od domovine. Tko bi tada mogao i pomisliti da će me Gospa na tako čudesan način od 1984. približiti i vratiti Hrvatskoj!

Dva međugorska dana

Kako ste i kada čuli za Međugorje?

Godine 1981. župnik hrvatske katoličke misije u Montrealu bio je pokojni fra Ivan Bradvica, hercegovački franjevac. Fra Ivan me je nazvao krajem lipnja 1981. i upitao: Znaš li da se Gospa ukazuje u Međugorju? Morao mi je više puta ponoviti ime tog mjesta, jer za njega nikada do tada nisam čula. Fra Ivan nas je redovito obavještavao o zbivanjima u Međugorju. Slušala sam ga pozorno i sa zanimanjem. Pa, možda se tamo nešto veliko i istinito događa! U to vrijeme, govor o tajnama pobuđivao je u nama znatiželju i strah. Pratili smo i redovite pozive na mir, obraćenje i molitvu. Želja da pođemo u Međugorje rasla je u nama svima.

Kada ste prvi put došli u Međugorje?

To se ostvarilo kod našega obiteljskog posjeta Hrvatskoj u kolovozu 1984. Nas šestero pošli smo na prvo obiteljsko hodočašće. Proveli smo 48 nezaboravnih sati u Međugorju. Htjeli smo još produžiti jer nam se od tamo nije dalo, ali se naš povratak u Kanadu nije mogao odgoditi. Tijekom tih dva dana, provedena u Međugorju, ja sam snažno osjetila Gospinu majčinsku prisutnost. Otkrila sam u njoj ženu i majku. Tada sam već i ja bila žena i majka četvero djece. Približavanje Gospu izmijenilo je moj vjerski život. Ona me je povela stvarnjem upoznavanju Oca i Sina. Spoznaja njezine uloge u odnosu na Trostvo, njezin svakodnevni život s Isusom i Josipom pomogao mi je shvatiti i njezin dolazak u Međugorje te njezinu brigu za Božju djecu u službi ljubavi. Zahvaljujući fra Slavku, moj je muž uspio ući u kapelu ukazanja i tu snimiti sve što se pred njim događalo. I ja bih rado bila prisustvovala ukazanju, ali me je fra Slavko odbio. Znao je on da nama ženama nije ni potrebno opipljivih znakova da u nešto povjerujemo. Zahvalna sam mu, jer mi je od tada pa kroz više godina pomogao rasti u vjeri i pripremati me na ono što me je čekalo.

Na povratku u Montreal nismo mogli odoljeti pozivima na svjedočenje i prikazivanje tog filma. To je u ljudima budilo želju da odu u Međugorje. Od nas su očekivali da ćemo

ih pratiti, budući da znamo hrvatski i francuski. Ja sam predložila Petru da povede prvu skupinu za četvrtu godišnjicu ukazanja, jer su mene još mala djeca vezivala za kuću. Na povratku mi je rekao da će ubuduće, ako nas tko bude tražio, otići ja, jer da on nema strpljenja za to. Tako je i bilo. Muž mi je povjerio tu misiju i bio spreman preuzeti brigu za obitelj za moga odsustva. Ne znajući u što se upuštamo, ubrzo smo uvidjeli kako je taj posao zahtjevan, ali se više nije moglo natrag. To traje punu 21 godinu. Pratila sam 90 hodočašća, tj. prešla Atlantik u oba pravca 180 puta. Moje skupine činilo između 15 i 350 hodočasnika.

Vaše iskustvo Međugorja i rada s hodočasnima?

Zivot sa skupinom za vrijeme naših petnaest dana boravka u Međugorju, upoznavanje s ljudima, sa svim što u sebi nose, snažno je iskustvo. Živjeti i dijeliti sa svakim hodočasnikom ljubav Božju u pratinji Isusa i Marije veliki je dar. Od samoga početka služila sam i drugim hodočasnici francuskoga govornog područja u susretima s franjevcima i s vidiocima. Sve sam više uranjala u fenomen Međugorja. Upoznala sam se i s ocem R. Laurentinom, francuskim novinarom, mariologom i teologom. Pratila sam ga godinama kako marljivo radi na svojim istraživačnjima. Pomagala sam mu u prevođenju i tumačenju raznih spisa. Razotkrio mi je lice i naličje Međugorja, postali smo prijatelji i suradnici. On je i mene hrabrio i podržao me u radu. Kad sam prvi puta saslušala razgovore vidjelaca s fra Jozom Zovkom, fra Zrinkom Čuvalom i fra Viktorom Kosorom, oduševila sam se za istraživanja o tim prvim danima ukazanja. Vrijedan materijal je postojao, trebalo ga je pronaći. Sakupila sam 18 snimljenih razgovora iz prvih deset dana. To je najvrjedniji izvorni materijal koji postoji o Međugorju. Treba zahvaliti gospodinu Grgi Kozini, vjernom i vrijednom župljaninu, koji se pobrinuo da to ostane trajno urezano na zvučnoj vrpci.

Od tih snimljenih razgovora napravila sam 1997. - 1998. knjigu na hrvatskom i francuskom jeziku: «Na izvorima Međugorja», Ziral, Mostar, 1997. i «Aux sources de Medjugorje», Editions Sciences et culture, 1998, Montreal, Quebec.

Međugorje je Božji zahvat u ovaj svijet

Međugorje za mene nije samo neobično zanimljiv fenomen nego je i zahvat Božji po Mariji u ovaj svijet. I zato je odgovornost onih koji se njime bave velika pred Bogom i pred ljudima.

Svako sam svoje putovanje s hodočasnicima doživljavao kao prvo. Hrljenje Božjeg naroda ususret Mariji posebno je značajno za naše doba. Marija je bila tako zapostavljena i zaboravljena. Dok su se ženski pokreti masovno javljali i postajali gromoglasniji, Marija je ušutkvana. Čak joj se predbacuje da je u Međugorju brbljava, a ona se jedva oglasi s dvije-tri rečenice jedanput mjesečno. Kada bi žene, vođene duhom ženskih biblijskih figura i Gospom, danas znale prosvjedovati u svijetu, mislim da bi čovječanstvo krenulo novim putem. Ali za to je potrebno više šutnje, Marijine šutnje.

Svako mi je hodočašće utisnuto u srce i čuvam ga kao najdragocjenije blago. Nosim u sebi na tisuće vapaja onih kojima je u duši i na tijelu bila potrebna Božja milost. Ja sam ih samo dovela i upoznala s Međugorjem. Ostalo je bio Gospin posao. Čudesa su to obraćenja i suza radosnica...

Posebno sam doživjela svoju hodočašnicu skupinu svećenika. U jesen 1990. oglasila sam putovanje samo za svećenike. U roku od tri mjeseca upisalo ih se 43. Krenuli smo na put u siječnju 1991., kad je rat buknuo u Golfskom zaljevu. Sa mnom je bila i moja najbliža suradnica iz udruge «Poruka mira – Montreal», gđa Mireille Brassard. Dvije žene i 43 svećenika idu u pohode Gospu! U početku smo se na uzletištu gledali čudno. Svećenici kao da su se pitali kamo su se to uputili, komu su to upali u ruke. Nisam im bila potpuno nepoznata te je povjerenje iz dana u dan raslo. Uz pomoć fra Slavka, vidjelaca i obitelji Grge Vasilija, kod kojega smo odsjeli, doživjeli smo neobično sadržajnu duhovnu obnovu. Bio je to prapočetak seminara za svećenike. Iz obitelji sam u kojoj je uvijek bilo svećenika, a naučila sam ih voljeti i poštovati kao vlastitog brata. Zato sam imala hrabrosti s njima otvoreno razgovarati. Pričali su mi o svojim unutarnjim sukobima, samoći, životnim i radnim poteškoćama, bilo na župi bilo na kojoj drugoj službi, o svojim biskupima, braći svećenicima, ženama, župljanima, o nevjeri, otpadu od Crkve, te čitavom spletu ideologija i s Božjom riječju nepomirljivih životnih praksa... Brate svećenike, hvala ti! Sve to čuvam u svom srcu. Sretna sam jer znam da te Marija štiti, voli i blagoslivlja.

Kako je Kanada upoznala Međugorje?

Kanada je velika i dijeli se na francusko i englesko govorno područje. Ja živim u provinciji Quebec, gdje se najviše govori francuski. Iz ovoga kraja hodočastilo se u samim početcima pojedinačno, u manjim skupinama, neorganizirano. Među prvim svećenicima Međugorje je posjetio otac Emiliano Tardif, Kanađanin, misionar i karizmatik. On je nakon toga, svugdje po svijetu gdje je propovijedao, govorio o Međugorju i Gospu. Među prvima organizirana je hodočašća vodio «Informateur catholique». Glavni urednici tih katoličkih novina, gospoda Bouchard, zamolili su da ih pratim u Međugorju. Jednom sam se tako našla sama

s 350 njihovim hodočasnika. To je nezaboravno iskustvo. Shvatila sam ipak da je bolje dolaziti u manjim skupinama, s vremenom sam pronašla svoj osobni način vođenja i tako nastavila sve do danas. U to predratno vrijeme neumorno je radila na organiziranju hodočašća i Lise Baril-Leclerc, koju su svi u Međugorju zvali Liza. To je draga i vrijedna gospođa iz Montreal. Dobro je naučila čitati, pisati i govoriti hrvatski. Napisala je na francuskom jeziku i nekoliko zapaženih knjiga o međugorskoj duhovnosti.

Međugorje je postalo tako poznato, da su ljudi tražili i molitvene susrete, razgovore, informacije. U mojoj užem krugu međugorskih prijatelja osjećala se potreba za otvaranjem centra. U lipnju 1988. osnovali smo udružnu «Poruka mira». Počeli smo sa slanjem informativnog listića na 300 adresa u 7.000 primjeraka. Odaziv je bio ohrabrujući. Drugi broj se popeo na 17.000 primjeraka. U roku od godine dana imali smo 2.500 adresa na koje smo slali 40.000 primjeraka. Naš je listić «Poruka mira» išao po čitavoj Kanadi, zatim u Ameriku, Dominikansku Republiku, Haiti, Peru, Francusku, Švicarsku, Belgiju, Nizozemsku, Ruandu, Kamerunu, Egipatu, Južnu Afriku, Japan i Indiju. Potreba za međugorskom duhovnošću je rasla, pa smo počeli s izdavačkom djelatnošću. Fra Slavko nam je povjerio svoje prve knjige, «Molite srcem», «Daj mi svoje ranjeno srce» i «Slavite misu srcem». Po uzoru na njega, naše molitvene večeri bila su radosna slavlja Marijine djece. Upoznavanju Međugorja umnogome su pomogli organizirani posjeti franjevaca i vidjelaca. Važnu ulogu imale su i videokasete, koje je uz pomoć «Poruke mira» montirao i širio po svijetu na francuskom, poljskom, ruskom i drugim jezicima direktor udruge za evangelizaciju RASI (Rassemblement a son image), G. Rostworowski.

Za rata u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, naši su prijatelji Međugorja dali veličanstven odgovor za pomoći ugroženim područjima. Na nasilje i smrt odgovarali smo kulturom mira koja je bila prožeta Gospinim porukama.

Nakon rata, hodočašća ponovno oživljaju. Stvaraju se i nove udruge, među kojima «Regina Pacis» želi poći i nastaviti stopama «Poruke mira».

Nije važan govor o porukama, već život po njima

Danas, nakon toliko godina, unatoč svemu Međugorje i dalje duboko živi. Što možete reći o tome?

Za Međugorje se mislio da ne će izdržati ni prva tri dana. Znamo iz kronologije događanja što su sve pretrpjeli svećenici, vidioci, župljanici. Čak se mislilo i nagovještavalo da bi ukazanja mogla uskoro prestati, po primjeru Lurda i Fatime, gdje nisu dugo trajala. Međugorje nije pošteđeno progona ni od koje strane, ali ono ne propada nego jača. Međugorje očito nije u našim rukama, nije nastalo po našoj želji ili volji, nije nekakav izmišljeni scenarij za dječji igrokaz. Međugorje se oduprlo svim vanjskim i nutarnjim napadima zagovorom Neba. Sjećam se dobro kritičnih situacija. Počevši od sedmog dana ukazanja, kad su djeca odvedena izvan mjesta ukazanja, pa desetog dana, kad

Međugorje nije propalo, jer ljudske slabosti nisu prepreka Božjoj milosti. Isusov i Marijin pogled na nas pun je beskrajne ljubavi. Oni nas ne osuđuju, ne napuštaju ni kada ih izdamo ili ih se odrekнемo.

se nagađalo da se Gospa više ne će ukazivati... Moj cje-lokupni odgovor na različite sukobe, progonstva, natpise i neutemeljene kritike nalazi se u knjizi: Daria Klanac, «Međugorje, reponses aux objections», Editions du Sarment, Paris, 2001.

Međugorje nije propalo, jer ljudske slabosti nisu prepreka Božjoj milosti. Isusov i Marijin pogled na nas pun je beskrajne ljubavi. Oni nas ne osuđuju, ne napuštaju ni kada ih izdamo ili ih se odrekнемo. Majčina briga za svoju djecu, toliko potrebna ovome svijetu, privlači neodoljivom silom. To je nepresušna rijeka milosti upravo za ovo vrijeme u kojem živimo. To je euharistijski izvor života koji čisti i hrani. Sigurnost Međugorja je u Majci Mariji koja je ustrajno prisutna usprkos naše malodušnosti i nevjere.

Vaša poruka iz svega ovoga?

Treba se vratiti izvorima. Gospa je tražila u prvim dñima čvrstu vjeru i obraćenje, da bi se postigao mir molitvom, pokorom i sakramentima. Svaka je njezina poruka poziv na osobno obraćenje. Ona je meni upućena. Zato govor o porukama nije važan, nego život po njima. Potrebno nam je zašutjeti da bi snaga poruke ušla u naš život. Mnogi se čude da je Gospa ostala tako dugo. A ja se upravo takvima čudim. Pa, ona je majka! Oznake njezine pedagogije su strpljivost, ustajnost i bezuvjetna ljubav. Gospi i mojim hodočasnicima zahvaljujem što me dovode u Međugorje na susrete oko zajedničkog kristocentričnog i kristoljubivog svetog stola.

DOKAZANA MOĆ MOLITVE

Dobitnik Nobelove nagrade prof. dr. med. Alexis Carrel naziva molitvu najmoćnijim oblikom energije. Po njemu, to je snaga jednak stvarna kao i sila teže. Nakon njega je prirodoznanstvenik i glasoviti istraživač, američki učenjak dr. N. J. Stowell u jednom čudesnom otkriću izmjerio moć molitve. Evo kako to opisuje vlastitim riječima:

«Bio sam ciničan ateist. Vjerovao sam da Bog nije ništa drugo nego čovjekova misaona izgradnja. Nisam mogao vjerovati u neki živi božanski bitak, koji bi nas sve ljubio i posjedovao moć nad nama.

Jednog sam dana radio u velikom patološkom laboratoriju jedne klinike. Bavio sam se zadaćom kako da izmjerim valnu dužinu i jačinu zračenja ljudskoga mozga. S nekoliko suradnika odlučio sam se na jedan osjetljiv pokus. Htjeli smo istražiti što se događa u ljudskom mozgu kad čovjek prelazi iz života u smrt. Izabrali smo jednu ženu koja je bolovala od smrtonosnog raka mozga. Žena je bila duhovno i duševno potpuno normalna. Gledajući općenito, upravo je iznenadujuća bila njezina životna vrednina. No zato se tjelesno nalazila u teškom stanju. Znali smo da je na umoru. I ona je to znala. Također smo znali da se radi o ženi koja je živjela u vjeri u osobnog otkupitelja Isusa Krista.

Neposredno prije njezine smrti, smjestili smo u njezinu sobu visoko osjetljiv aparat za snimanje. Taj nam je aparat trebao pokazati što se odigrava u njezinu mozgu u posljednjim minutama. K tome smo još nad krevet smjestili mali mikrofon da bismo mogli čuti što govori, ukoliko uopće još bude mogla dati kakav znak života.

Za to vrijeme smjestili smo se u sobu do njezine. Bilo nas je petero trijeznih znanstvenika. Među njima ja sam bio sigurno najtrezni i najvrđi. Puni iščekivanja i nutarnje napetosti, stajali smo ispred svojih instrumenata. Kazaljka je stajala na nuli i mogla je pokazivati sve

do 500 stupnjeva u pozitivnom vrednovanju na desno i 500 stupnjeva u negativnom vrednovanju na lijevo. Prije nekog vremena, pomoću istog aparata, mjerili smo emisiju jedne radio stanice čiji je program bio izarijan u eter jačinom od 50 KW. Radilo se o poruci koja je morala biti prenesena oko čitave kugle zemaljske. Tim mjerjenjem ustanovili smo vrijednost od 9 stupnjeva pozitivnog mjerjenja.

Učinilo nam se da je bolesnici došao posljednji trenutak. Odjednom smo začuli kako je počela moliti i slaviti Boga. Molila je Boga da on oprosti svim ljudima koji su joj u njezinu životu počinili nepravdu. Tad je izrazila svoju čvrstu vjeru u Boga riječima:

‘Znam da si ti jedini povjerljiv izvor snage za sva tvoja stvorenja i to ćeš ostati. Zahvaljuvala mu je za snagu kojom ju je nosio čitav njezin život kao i za sigurnost što smije biti Isusovo vlasništvo. Svjedočila mu je da njezina ljubav prema Isusu, unatoč svoj patnji, nije postala manja. U trenutku kad je govorila o oproštenju svojih grijeha po Isusovoj krvi, iz njezinih riječi odjekivala je neopisiva sreća. Konačno, zahvalila ju je radost pri pomisli da će uskoro smjeti gledati svoga Otkupitelja.

Potreseni, stajali smo pred svojim aparatom. Već smo i zaboravili što smo zapravo htjeli istraživati. Pogledavali smo se, i pri tome se nismo stidjeli svojih suza. Toliko sam bio zahvaćen time što sam čuo, da sam morao plakati, kako od djetinjstva nisam činio.

Iznenada, dok je žena još molila, čuli smo na svom instrumentu neki ton koji je kuckao. Kad smo pogledali, vidjeli smo da je kazaljka

pokazivala 500 stupnjeva pozitivno i neprestano udarala na granicu aparata.

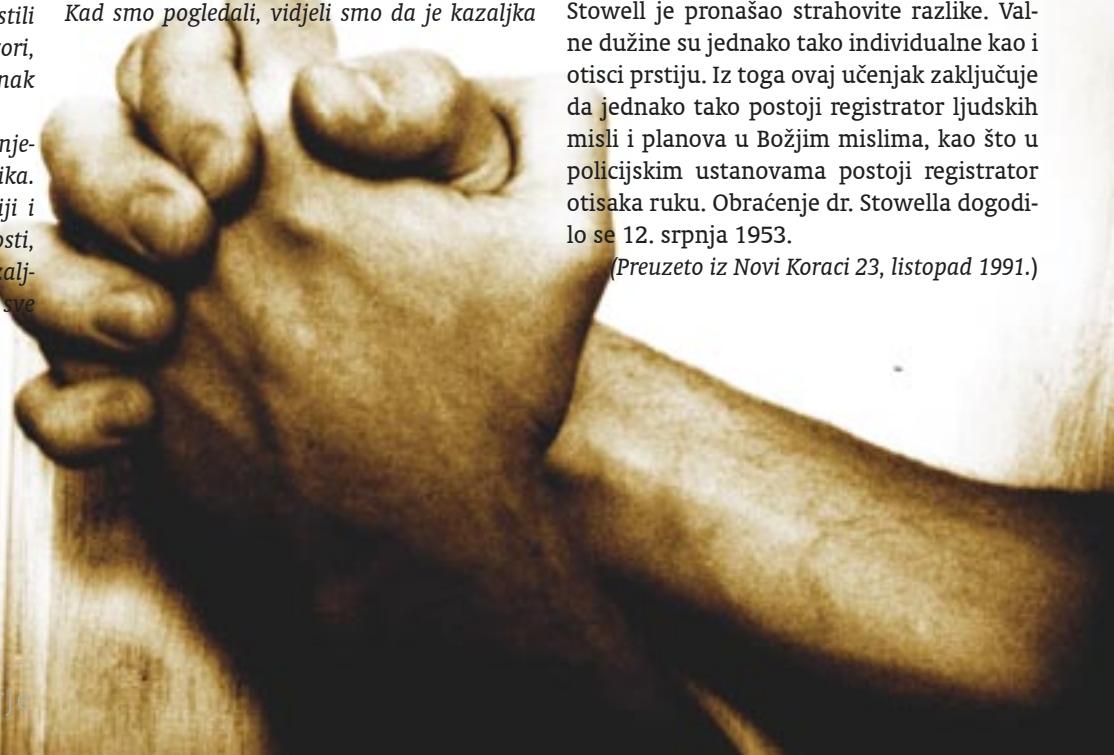
Naše su misli sustizale jedna drugu. Tehničkim mjerjenjem sad smo po prvi puta otkrili nevjerojatnu stvarnost: mozak umiruje žene, koja je bila povezana s Bogom, razvio je snagu koja je bila 55 puta jača od snage zračenja one svjetske radio stanice.

Da bismo nastavili promatranje, dogovorili smo se, nešto kasnije, za nov pokus. Nakon što smo ugradili svoje aparate, zamolili smo jednu medicinsku sestru da na bilo koji način izazove jednog bolesnika. Taj je čovjek reagirao grubim riječima i psovkom. Dapače, ne samo to nego je na ružan način zloupotrijebio Božje ime. I opet je počelo kuckati na našem aparatu. Bili smo strahovito pogodeni kad smo ustanovili da se kazaljka nalazila na 500 stupnjeva, ali negativno, i udarala strelicu koja je označavala granicu mjerne tablice. Time smo se našli na cilju svoga otkrića. Uspjelo nam je, bez predrasuda, znanstvenim putem dokazati pozitivnu Božju snagu, kao i negativnu snagu protubožjeg djelovanja.

U tom trenutku počeo se rušiti moj ateistički svjetonazor. Tad sam stajao pred licem sveznajućeg Boga. Potpuno mi je smješnom postala moja nevjera. Budući da sam htio ostati pošten prema samome sebi, nisam se mogao zatvoriti pred istinom koja je u mene navirala. Tako sam postao sretan Isusov učenik, koji je naučio vjerovati u Isusa Krista kao svog osobnog spasitelja.»

Pri ispitivanju valnih dužina mozga dr. Stowell je pronašao strahovite razlike. Valne dužine su jednako tako individualne kao i otisci prstiju. Iz toga ovaj učenjak zaključuje da jednako tako postoji registrator ljudskih misli i planova u Božjim mislima, kao što u policijskim ustanovama postoji registrator otiska ruku. Obraćenje dr. Stowella dogodilo se 12. srpnja 1953.

(Preuzeto iz Novi Koraci 23, listopad 1991.)

PREPORUČUJEMO

NOVO!

Krešimir Šego:
FRA SLAVKO

Stranica: 248 (32 stranice fotografija u boji)

Format: 14 x 21 cm

Tvrdi uvez

Knjigu Poruke Kraljice Mira i velik izbor naših drugih knjiga te različita izdanja Biblije i molitvenika, slika i krunica, kao i prikladnih suvenira potražite u našoj suvenirnici/knjižari u Međugorju.

**Gospin trg 1, 88266 Međugorje,
tel. 00 387 36 650 800,
faks: 00 387 36 651 444**

Sve o događajima u Međugorju i odjecima u svijetu i Katoličkoj Crkvi

čitate u novom mjesecniku - Glasniku mira.

Čitajte i preporučite drugima Glasnik mira, mjesecnik

**Informativnog centra "Mir" Međugorje. Surađujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.**

Pretplatite se na Glasnik mira.

Godišnja pretplata (12 brojeva): 30 KM/120 Kn

**RADIO POSTAJA
MIR
MEĐUGORJE**

Jajce 97,8 MHz
Mostar 180,0 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Lavinska dolina 100,0 MHz
Split, Jutna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
Banja Luka, Sjeverna Bosna 105,7 MHz
Sjevero-zapadna Bosna, Jajce 105,7 MHz
Dolina Neretve i Juž. Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Karlovac, Bihać, Sj. Hrvatska 107,8 MHz
Sisak, Gradiska, Kutina, Ivanicgrad, Novska 106,7 MHz
Zenica, Žepče, Tuzla, Slavenski Brod, Posavina 100,1 MHz

Satelite: Europa, Bliski istok i Afrika
HOT BIRD 6° istočno

INFORMATIVNI CENTAR "MIR" MEĐUGORJE
RADIO POSTAJA "MIR" MEĐUGORJE

Tel.: 036/651 100; faks: 036/651 300
E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.medjugorje.hr

**BUDITE RADOSNI
NOSITELJI USKRSLOG
ISUSA U OVOM
NEMIRNOM SVIJETU
KOJI ŽUDI ZA BOGOM
I ZA SVIM ONIM ŠTO JE
OD BOGA.**

9773265451238

A barcode graphic with the number 9773265451238 printed vertically below it.